Akbaba

YILBAŞI GECESİNDE

Kadın — Bop!..

Erkek — Pas!..

HER NEVİ
MOBİLYALAR
DEKORASYON MAĞAZASI
BEYOĞLU: 353 • TEL 40345

SEK VERMUT

AKBABA

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Ahmet Koçer

Bastığı yer: ŞAKA Matbaası
İSTANBUL

Sayısı 35 Kuruş

ABONE ŞARTLARI :

Türkiye için, yıllığı (52 sayı hesabiyle) 18 lira, altı aylığı 9 lira, üç aylığı 450 kuruştur.

Yabancı memleketlere, yıllığı 30 lira, altı aylığı 15 lira, üç aylığı 750 kuruştur.

Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade olunmaz.

ADRES : Nuruosmaniye Caddesi, numara 57, İstanbul.

Telefon:
21811

TURAL
Öksürüğü Keser

3 Katlı Ev

★ Yusuf Ziya Ortaç'ın bu romanı, hayatımızın canlı, hareketli, renkli bir romanıdır.

★ Üç katlı evde üç nesil oturuyor: Birinci katta, büyükbaba ile büyükanne... İkinci katta, baba ile anne... Üçüncü katta torunlar...

★ Üç katlı evde, kendi evimizi, kendi hayatımızı, kendi iç acılarımızı yaşayacak, üç neslin huzursuzluğunu göreceğiz.

★ Üç katlı evde, milliyetçilik duyğusu, kızıl düşüncelerle çarpışmakta, Üniversite gençliğinin mahrumiyetleri canlandırılmaktadır.

★ Üç katlı evde, güzel bir kızın ıstırap dolu aşkı, bütün inceliğiyle yaşatılmaktadır.

★ **Yusuf Ziya Ortaç'ın, titiz ve san'atkâr kalemiyle işlediği bu eser, eşsiz ressam İhap Hulûsi'nin bütün romanı canlandıran beş renkli hârika bir kapak resmi içinde gelecek hafta çıkıyor.**

Fiatı 150 kuruştur.

Siparişlerinizi şimdiden Akbaba idarehanesine yapınız

000302

Akbaba

Sayı : 42 — Cilt : 2 — 1 OCAK 1953 ★ Perşembe günleri çıkar, siyasi mizah gazetesi ★ Sahibi : Yusuf Ziya ORTAÇ

Yeni yıl

Dün gece neredeydiniz?.. Eğer, henüz dünya evine girmemiş bir delikanlı iseniz, ışıklar söner ve saatler on ikiyi çalarken, hırsız dudaklarla, muhakkak, siz de bir öpücük çalmışsınızdır. Şimdi, rüyalı gözlerle o dakikayı hayal ediyor ve tatlı tatlı yalanıyorsunuz, değil mi?

Ne mutlu, yeni yılın ilk sabahında dudaklarını yalıyanlara. Çünkü, bir çokları, hâlâ 1950 nin hasretiyle avuçlarını yalıyor!

Yeni yıl bize neler getirdi?.. Hayır, bundan önce giden yıl neler götürüyor, ona bakalım:

365 günde 365 sene yaşamış kadar beli bükülen ihtiyarın arabasında, yağlı bere, eski fes, yırtık lâpçin cinsinden epey süprüntü var... Çamura batmış tekerlekleri döndükçe, hâlâ diş gıcırtısına benzer, acı sesler çıkarıyor.

Gelenin yüzüne bakıyorum: Ne kadar neşeli... Dudaklarındaki bu tebessüm acaba tecrübesiz çocukluğundan mı geliyor?.. İpinden tutup çektiği minimini arabasında vaadler dolu: Yeni yollar, yeni fabrikalar, yeni ziraat makineleri... Küçük tekerlekler, kaldırımın üstünde âdeta kahkahalar atarak dönüyor...

Dikkat ediyor musunuz? Biz, zaten yeni yıla, on iki ay süren bir fırtınadan sonra, tatlı, durğun, pırıl pırıl bir hava içinde girdik: Ankaradaki üç saatlik basın toplantısından sonra, ufuklara çökmüş mosmor bulutlar, kalem uçlarının dokunmasiyle yer yer delinmiş, birdenbire iç aydınlatıcı ışıklar boşanıvermişti.

1952, buruşuk elini sallıyarak yurda veda ederken, Ankarada vedalaşan eller de, artık sıkılmış yumruklar değildi!

Haaa... Göz bebekleriniz sorğu işaretine dönmüş, siyah çenklerle yüzüme bakıyor, bana: «Ya dil meselesi?.. Ya ana dilimiz...» diyorsunuz, değil mi?

Onu, başına kırğız takkesi, sırtına Buhara hırkası giydirerek, Türk soyundan eski bir Asyalıya çevirmek istiyenler, nasıl bir şey yapamamışlarsa, şimdi başına Acem popağı, sırtına Şam hırkası giydirerek maval okutmağa kalkanlar da hiç bir şey yapamıyacaklar. Dil, bir milletin manevî vatanıdır. Onun iklimi içinde kendi çiçekleri açar, kendi meyveleri ballanır. İstanbul bahçelerinde Mekke hurması yetiştiremeyiz!

Dünya işlerine gelince : Görüyorsunuz, Korede komünist taarruzu ile beraber., Moskovada da Stalin'in sulh taarruzu başladı.

Ne tuhaf bir âlemde yaşıyoruz: Eskiden sulhe taarruz edilirdi. Şimdi, erkeği dağa kaldıran kız gibi, sulh taarruz ediyor.

Bırakınız, onunla benim kalemim değil, Eisenhower'in kılıcı konuşsun.

YUSUF ZİYA ORTAÇ

YURTTA SULH, CİHANDA SULH...

1952 — Yolun aydın olsun yavrum, işte rehberin!..

- 000303

Yılbaşı Gecesinde

ANKARA

Yılbaşı gecesi Ankarada bir yer bulmak mesele. Nereye telefon et seniz patron soruyor:

— Hangi parti için?

— Kendim için!

Dediniz mi, telefondaki sesin tonu hemen değişiyor:

— Boş masa yok!.

— Halk Partisi için!

— Maalesef bütün masalarımız tutuldu. Geç kaldınız!

Ah, ben sana, 1945 de telefon etmeliydim de bana o zaman böyle cevap vermeliydin! Fakat ne çare, bir masa bulmak lâzım! Eski dost, Karpiç babaya telefon ettim:

— Karpiççiğim, bana bir yer bulabilir misin?.

— Ha... Sen, sen! Vah, vah, bu sene açıkta mı kaldın? Gel, bakalım bir şey yapmaya çalışacağız!

Gittim. İçerisi hıncahınç dolu. Kapının yanında Halk Partililerin masası var. Etrafına idareci üyeler dizilmiş. Kadehlerini kaldırıp Kemal Satır'ın şerefine içiyorlar:

— Mektebini bitirmenin şerefine!

Kemal Satır çakır keyif:

— Billâhi, diyor, bu muhalefet faydalı şey be! Otuz sene daha iktidarda kalsak, ben bu mektebi bitiremezdim!

Beni gördü:

— Akbabacı, gel sen de otur. Kasım Gülek sana da bir şampanya ısmarlasın!

Şaşırdım:

— Kasım Gülek şampanya mı ısmarlıyacak? Hayrola, iktidara mı geçtiniz?

— Yok canım, battık! 7 milyon lira borca girdikten sonra alt tarafı düşünülür mü?

Kasım Gülek de, otur, diye işaret ediyor. İlk adımda Halk partisine bukadar sokulmak, doğrusu ya, pek hoşuma gitmedi.

— Hele biraz düşüneyim, dedim. Haksız mal iktisabından ileride başıma bir şey gelir mi, gelmez mi?

Pistte dansedenler âdeta top olmuşlar. Adım atamıyorlar. Yavuz Abadan, elleriyle kendi göbeğini tutmuş, sadece omuzlarını kımıldatıyor.

— Üstat, bu ne hal?

— Aldırma! Bu gece kendi kendimizle dansediyoruz. Damlar bize yüz vermiyor. Artistler müflisiz diye, öbürleri de iktidarda olmadığımız için!

— Kazanmak ümidini de kaybetmediniz ya!

— Burada kredi ile iş yok, herkes peşinci!

Masaları dolaşmıya başladım. Garson, bir müşteri ile çekişiyor:

— Efendi, beni meşgul etme!. Ne dediğini anlıyamıyorum! Vallahi billah anlıyamıyorum!

— Sen, dil bilmezsen ben ne yapayım?

— Ben, tam on sekiz dil bilirim; Rusça, İngilizce, Fransızca, Almanca, Macarca, Bulgarca, Lehçe, Yahudice, Çince!.. Yalnız bu seninkini anlıyamıyorum.. Başka bir dil konuş!

— Ke... Ke... Kendi dilim varken neye ba.. ba.. ba.. başka bir dil gonuşacakmışım?

— Ne diyorsun anlıyamıyorum ki?.. Sarhoş musun yoksa?.

— Hayır, esrik değilim!

— Ne değilsin?

— Esrik!.

— Hoppala, gel de anla bakalım? Peki, ne istiyorsun?

Elindeki listeyi gösterip:

— Gözlerimde biraz enezlik var. Bu tilcikleri seçemiyorum. Bu cücükler nite şeyler böyle?

Garson, lâhavle çekerek etrafına bakmıya başladı. Neme lâzım, aralarına girmem! Nurullah Ataç la Garsonu başbaşa bıraktım. Ne halleri varsa görsünler!

Biraz ileride Kâmil Boran'la Şevket Mocan karşılıklı masalarda oturmuşlar. Birbirlerine kadeh gösterip içiyorlar. Bu iş, ilk önce pek dostça giderken inada bindi. Bir defa kadehini o kaldırıyor, ikinci defa öbürü. Bir, iki, beş... Müsabaka fena halde kızıştı. Son derece tehlikeli bir şekil aldı. Mocanda gözler dönük, elindeki kadehi ağzına götürecek ken burnuna sürterek söyleniyor:

— Dur, hele! İki, üç kadeh daha içeyim! Mecliste Başbakana soru sormayı sana gösteririm!

Bu sırada spiker mikrofona geldi:

— Sayın müşterilerimiz, bay Karpiç, yeni yıl için hepinize birer hediye hazırladı. Lütfen herkes gidip kendi eliyle bir numara çeksin!..

Halk Partisi masasından Barut çu ayağa kalktı :

— Sayın arkadaşlar, müsaade ederseniz bir ricada bulunacağım. Buradaki bütün partili arkadaşlarımız yeni yılda talihini denerken, hiç bir haksızlığa mahal kalmaması için, seçimlerde olduğu gibi, bu çekimin de kapalı höcre usuliyle yapılmasını teklif ediyorum!

Alkışlar, muvafıktır, hayır, olamaz, sesleri... Cemil Barlas, Barutçunun kulağına fısıldadı:

— Sen olmuşsun!

— Niçin? Ekseriyet bizim tarafımızda!.

— Onlar da senin gibi olmuş!

Reye, reye sesleri... Neticede Barutçunun teklifi çoğunluğu kazandı. Hemen, Zihni Betil telefona koştu: Hüseyin Cahide, Falih Rıfkıya telefon edildi. Ertesi gün için, Halk partisinin yılbaşı gecesinde yapılan çok mühim bir seçimi kazandığına dair birer başmakale yazmaları rica edildi.

Baktım, arka masalardan birinde, Remzi Oğuz Arıkla, Cezmi Türk oturmuş, ayran içiyorlar... Merakla yanlarına gittim. Remzi Oğuza:

— Üstadım, dedim, yıl başı gecesi ayran içmek! Sizin Köylü partisi iç tüzüğü icabı mı bu?

— Evet, dedi, biz iktidara gelince, ilk işimiz içki yasağını koymak olacak! Ondan sonra da tütün yasağı!

— Dördüncü Murat devri gibi desenize!

— Evet, o devir, Osmanlı saltanatı inhitatını tütün yasağiyle bir müddet durdurmuştu. Ondan sonra tatlı yasağı!

— O niçin?

— Şeker hastalığına ve israfa karşı! Ondan sonra da turşu yasağı! Mide ülserine ve tansiyon hastalıklarına karşı! Memleketin bir çok olgun insanlarını bu yüzden kaybediyoruz. Öyle değil mi doktor?

Cezmi Türk (evet!) diye başını salladı.

— Ondan sonra da parti yasağı!

— Bunu anlıyamadım işte! Demokrasi aleyhtarı mısınız?

— Tam tersi! En ateşli demokrasi taraftarıyız. Bunda anlaşılmıyacak bir şey yok! Herkes siyasî fikri neyse açıkça söyliyecek, fakat hiç kimse bir parti menfaatine âlet olmıyacak! Partizanlık gayreti kalkınca politikacılar yalnız samimî kanaatlerine bağlanacaklar. Kimseden emir almıyacaklar. İnanmadıkları şeylere el kaldırmıyacaklar! Görmüyor musun, bugünün en büyük derdi, parti cilik gayreti değil mi? O, bizi birbirimize düşman ediyor!

— Mükemmel, mükemmel! Bu fikirlerle mutlaka bir gün iktidara geleceksiniz! Sizi şimdiden tebrik ederim!

Tam elimi uzatıp ellerini sıkacağım sırada elektrikler kısılıverdi. Bir gürültü, bir karışıklık, birbirlerini sarılıp öpenler, (öbür taraftan gibi göründüğüme bakma, bu fırsatı bekliyordum!) diyenler... İtip kakanlar, tırmalayanlar, hattâ ısıranlar... (Oh! Yaşa!.. Of. aman!) sesleri... Öyle bir kıyamet oldu, o arada ben de o kadar itilip kakıldım ki, elektrikler açılınca, kendimi lokantanın dışında, Ulus meydanında buldum!

AKBABACI

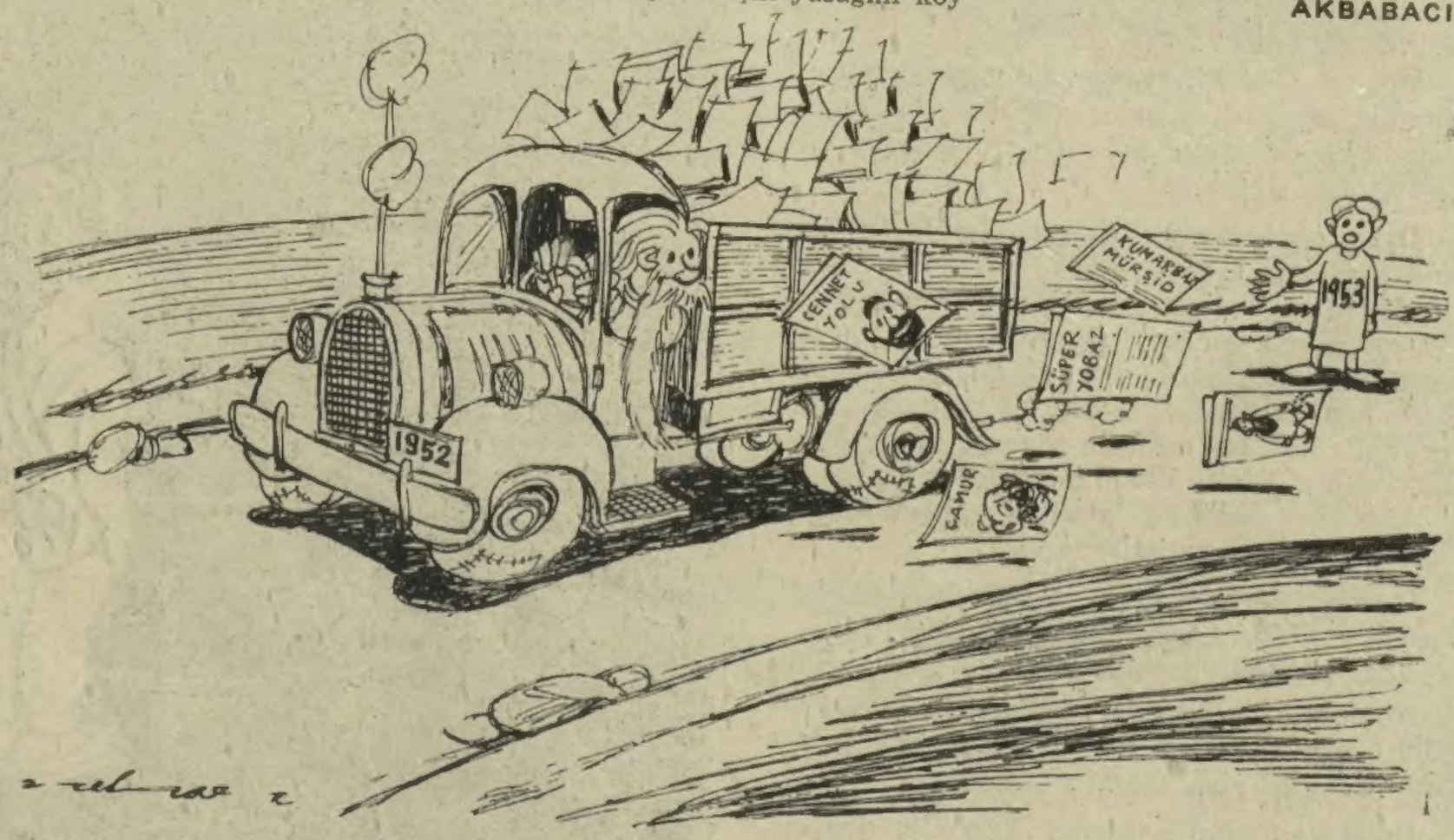

1953 — Hey babalık, süprüntülerini döküyorsun!..

000304

Yeni Yılda neler olacak?

Akbaba'nın Müneccimbaşısı bildiriyor :

★ *Bu yıl, Mart sonlarına doğru, İstanbul milletvekillerinden Hamdi Başar kadın, eşi Şükûfe Nihal erkek olacaktır.*

Hamdi Başar, dokuz ay on gün sonra bir çocuk dün yaya getirecekse de, yavrunun cinsiyeti pek anlaşılamıyacaktır.

★ *Bu yıl, İstanbuldaki bütün caddelerin yaya kaldırımları seyyar esnafa verilecek, yollarda baştan başa barakalar kurulacak, iş hayatı genişliyecek, işsizlik azalacaktır.*

★ *Bu yıl, İstanbula yeni den altı bin sekiz yüz hususî, dört bin iki yüz taksi arabası girecek, şehrin ana caddelerinde sabahın dokuzundan gecenin dokuzuna kadar yaya dolaşmak yasak edilecektir.*

★ *Bu yıl, Ankara belediyesi, temizlik işlerinin ve belediye zabıtasının vazifelerine son verecek, halkın ve esnafın tam demokratik bir hürriyet içinde yaşamasını sağlıyacaktır.*

★ *Bu yıl, başkendin bütün çamurlu ve batak caddelerinde, eski Ankarada olduğu gibi, sırtta yolcu taşınmasına başlanacak, tanınmış iş adamı Vehbi Koç tarafından bir (Tabanvay nakliyat şirketi) kurulacaktır.*

★ *Bu yıl, yurdumuzda yeniden beş yüz banka, bin beş yüz banka şubesi, on beş bin banka ajansı açılacak ve beşer lira yatıracak vatandaşlara beşer odalı evler dağıtılarak mesken buhranı önlenecektir.*

★ *Bu yıl, Hüseyin Cahit Yalçın büyük bir kaza geçirecek ve başmakalesini yazarken kalemi eline batacaksa da, kendisine derhal kuduz aşısı yapılmak suretiyle tehlike önlenecektir.*

Müneccimbaşı

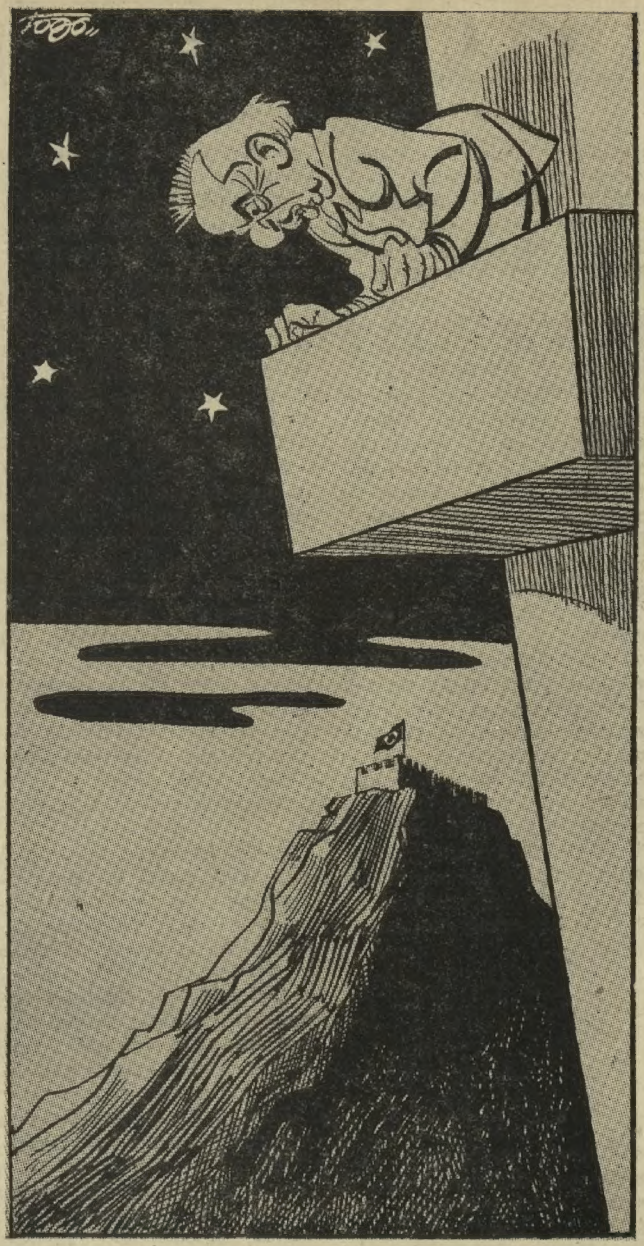

— Kim o?..
— Yeni yıl, yeni yıl...
— Hayır yılmıyacağım!...

Yılbaşı Gecesinde

Bu gece, on ikide sönecektir ışıklar,
Dolanacak bellere kollardan sarmaşıklar!
Hazır olun ey gençler, ey güzeller, ey şıklar,
Bu gece, on ikide sönecektir ışıklar!

Aman.. Gül dudaklardan yanaklar boyanmasın,
Aman.. Şu koltuğunda sızanlar uyanmasın,
Aman.. Siz öpüşürken avizeler yanmasın..
Bu gece, on ikide sönecektir ışıklar!

ÇİMDİK

AKLA KARA

İrtica!

Akşam Gazetesinden :

[Bir müddettenberi devam etmekte olan «İrticaî tezahürler karşısında münevverler ne diyorlar?» mevzulu anketimiz bugün sona ermiş bulunuyor. Vardığımız netice şudur :

«Partiler, elbirliğiyle, rey avcılığı için din istismarcılarına müsamahakâr davranmaktan vazgeçmelidirler.»]

★

Ulus Gazetesinden :

Kasım Gülek nutkunda bilhassa şunları demiştir:

[Bir zamanlar, benim için abdestsiz namaz kılıyor, C. H. P. dinsizdir diyorlardı. Arkadaşlar elhamdülillâh hepimiz müslümanız. Bana ve partime böyle söylemekle günaha, giriyorlar. Ben dindar bir ailenin evlâdıyım. Allahımı da bilirim, Peygamberimi de. Dini politikaya âlet etmemelidir.» demiştir.]

Yılbaşı eğlenceleri

Yeni adı Büyük Kulüp olan eski Serkildoryan'da Yılbaşı gecesi pek neşeli geçmiştir.

Programın en hoşa giden numarası, milli oyunlar olmuştur diyebiliriz. Trazbon milletvekili Saffet Baştımar'ın idaresinde, Rıza Sadıkoğlu, Aslan Sadıkoğlu, İsmail Hakkı Tecimer ve arkadaşları mahallî kıyafetlerle horon tepmişler ve çok alkışlanmışlardır. Bilhassa eski Başbakan Hasan Saka'nın, kemençe ile söylediği şu mani, üç kere tekrarlandırılmıştır:

Hey varvara varvara,
Ateş düştü şalvara,
Ağzım dilim kurudi,
Ben yalvara yalvara!.
Hey İsmet'im, İsmet'im,
Bitti benim kısmetim!
Yok horona girmeğe
Bundan sonra niyetim!

İkinci olarak, meşhur Debreli Hasan ahfadından doktor Ali Koprenska, sırtında sırmalı çepken, omuzunda martin ve elinde altı patlar'a ortaya çıkıp aşağıdaki şarkıyı söylemiştir:

Galata köprüsi mori yaya geçilmez,
Tekel sûti çok sert olur, susuz içilmez,
Kafam artik tümanlandi, cozim karardi,
Vale çimdir, dam hancisi? Kolay seçilmez!

Alkışlar arasında Akkoyunlulara, masasına dönerken, doktor Koprenska, belindeki piştovu çekip tavandaki âvizeye altı el ateş etmişse de, hiç biri patlamamıştır.

CİNGÖZ

000305

KISMET

★ Yazan: Bülent ORAN ★

«Sen de mi Burutus» esprisi, İstanbulun zaptı tarihi ve kulaktan dolma vitamin bilgisiyle kendini kültürlü sanan Mahmure Hanım oldukça namuslu bir duldu. Birinci kocasına bir kurt köpeği, ikincisine civardaki bir bostanın sebzeleriyle ihanet etmiş, fakat efendileri bir iş seyahatine çıktıkları zaman asla, ne amca, ne de dayı oğlu cinsinden uydurma sıfatlı herifleri yatak odasına almamıştı.

Koca arayan her kadının, evlenme ilânlarında kendilerini tasvir ettikleri değişmez gazete ölçülerine uyan balık eti bir vücudü ile üç katlı ahşap bir evi vardı. Az zeytinyağı ile imambayıldı yapmasını bilir, kendine mahsus bazı sebeplerle tramvayı dolmuşa tercih eder ve kocalarını hizmetçilerle suçüstü yakalamak merakını göstermezdi.

Üçüncü bir kısmet için yâsinler okuttuğu, adaklar adadığı ve sol memesinin altına muskalar yerleştirdiği bir sırada, komşularından İhsan Bey de onu gözüne kestirmekle meşguldü.

İhsan Bey, bir bankada akşama kadar kargacık burgacık rakamlarla uğraşan, geceleri de sızlayan yerlerine romatizma ilâcı sürecek bir hayat arkadaşı arayan kırkbeşlik bir bekârdı. Şimdiye kadar hapishane, parti ve nikâh dairesine ayak atmamış, ufak suçları rüşvet, siyasî hırslarını kahve dedikoduları, kadın meselesini de rüyalariyle idare etmişti.

Rüyalarındaki dilberlerin yerini üstüste Mahmure Hanım almağa başlayınca, İhsan Bey, artık altın kafese girmenin zamanı geldiğine inanarak meseleyi annesine çıtlattı. İdeal bir kaynananın bütün asli unsurlarını taşıyan bu sevimli valde de, henüz tanımadığı gelinine lânetler yağdırarak tahkikata koyuldu.

İş normal seyrini takip ediyordu. Mahmure Hanım görücüye çıkacağı gün, yüzünde allık, sürme ve bol şekerli bir ağdayla satış kolaylığı temin edecek tamiratta bulunmuştu. Hizmetçinin oğlu da ağdayı kemali âfiyetle midesine yollayarak annesine, «Bana arasıra o kıllı tatlıdan yapsana» demişti. İşte o kıllı tatlının yapıldığı akşam, İhsan Beyin sultanlığa veda kararı verilmişti.

Taraflar bu karardan memnundular.

İhsan Beyin evlenme haberi çalıştığı dairede büyük bir dedikodu uyandırmış, eteklik tasarrufuna meraklı olduğu için kucakları sandalyelere tercih eden bir daktilo bu işe pek mânalı bir dudak büküşüyle cevap vermişti. İhsan Bey ise bu imâlı tebessümü cüzdanında gizliden gizliye sakladığı bir macun formülü ile altedeceğine inanıyordu. O da her erkek gibi, sonsuz

menfi tecrübelere rağmen macunlarla saç ilâçlarından medet umacak kadar budalaydı. Bu yüzden, bir takım açıkgöz kellerin büyük bir yüzsüzlükle hazırladıkları ilâçlara koca bir servet dökmüş ve tepesi ayna gibi parıldamağa başladıktan sonra akıllanmıştı. Saç ilâçları ve sayısız tavsiyelere sırt çevirince «Saçı uzun aklı kısa», «Maden olan yerde ot bitmez» gibi vecizelere baş vurmuştu.

Kabaklık hakikaten tefsire tâbi bir şeydi. Zira Mahmure Hanım da kendini müstakbel efendisine alıştırmak için «Yatakta, lâmba söndürülürse kel bir koca ile perçemlisi arasında fark kalmaz» diye düşünüyordu. Kocaların mumla arandığı bu kıtlık devrinde öyle ince eleyip sık dokumak yersiz bir hareketti. Onun için hem ilk defa evlenecek genç kızlar gibi heyecanla, hem de tecrübeli bir kadın ustalığıyla kendine ipek çamaşırlar dikiyor ve onları giyerek aynanın karşısına geçip dantellerin tahrik kudretlerini ölçmeğe çalışıyordu. Eğer başını çevirip karşı evlere baksaydı, dürbünlü bir delikanlının tavırlarından dantellerinin cazibesini anlayabilirdi. Fakat anlayamadı ve bu hazırlık, dürbünlü delikanlıyı umumî zafiyete düşürünceye kadar uzadı.

Nihayet beklenen gün gelmişti.

Hediye düşüncesiyle suratları asılı davetliler ve kimsenin tanımadığı şeker ıskatçıları huzurunda, en aşağı bir cenaze alayınınki kadar neşeli bir nikâh kıyıldı. Memur, klâsik tekerlemeleri yaparken Mahmure Hanım, bir cendereyi andıran korsesi, İhsan Bey de nasırını ezen yeni ayakkabılarının verdiği acı ile kıvranıyorlardı.

Davetlilerle aralarındaki sahte nezaket numaraları tamamlanıp eve döndüklerinde ilk iş olarak biri papuçlarını, öbürü de korsesini gevşettiler. Fakat mesele bununla da bitmiyerek gece, onları papuçlar ve korseye rahmet okutan çok daha mühim bir sıkıntı karşıladı. Çünkü İhsan Beyin büyük bir ihtimamla sakladığı macun formülü beklenilen tesiri göstermeyince, damat, gelin ve kırk derece ateşine rağmen periskobunu kurmuş olan delikanlı hayâl kırıklığına uğradılar. İhsan Bey evliliğin randımanını hiç olmazsa başka sahalardan almak için karısına, vücudünün romatizma bölgelerini izah ederek hangi kısımlara ne miktar romatizma ilâcı sürülmesi gerektiğini gösterdi. Kadın, coğrafya dersi dinleyen tembel bir öğrenci miskinliği ile kocasının bir çöl haritasını andıran sırtında uyuya kaldı.

Ertesi sabah, mazbut bir memur olduğunu isbat için nikâh iznini kullanmamak açıkgözlüğünü gösteren İhsan Bey, mesut bir koca sıfatıyla karısının iki

kaşı arasına bir buse konduraraK evden çıktı. Mahmure Hanım da romatizma ilâcını rafa kaldırdıktan sonra zerzevatcıyı kaçırmamak için pencerenin önüne geçti.

KİMMİŞ?

— Bizimki akşam sarhoş mu geldi yine?

Hizmetçi cevap verdi:

— Vallahi bilmem ki Şükran hanım. Yalnız gelir gelmez benden ayna istedi: Acaba gelen ben miyim, yanlış olmasın? diyordu!

BİLİYORMUŞ

Parmakkapıda oturuyorlardı. Kadın, küçük kızına çıkıştı:

— Yapma bakayım yaramazlık. Yoksa... Fena kızları kolundan tutunca nereye götürürler bilir misin sen?

Çocuk, sâkin sâkin cevap verdi:

— Tabii bilirim, bizim aşağıdaki sokağa...

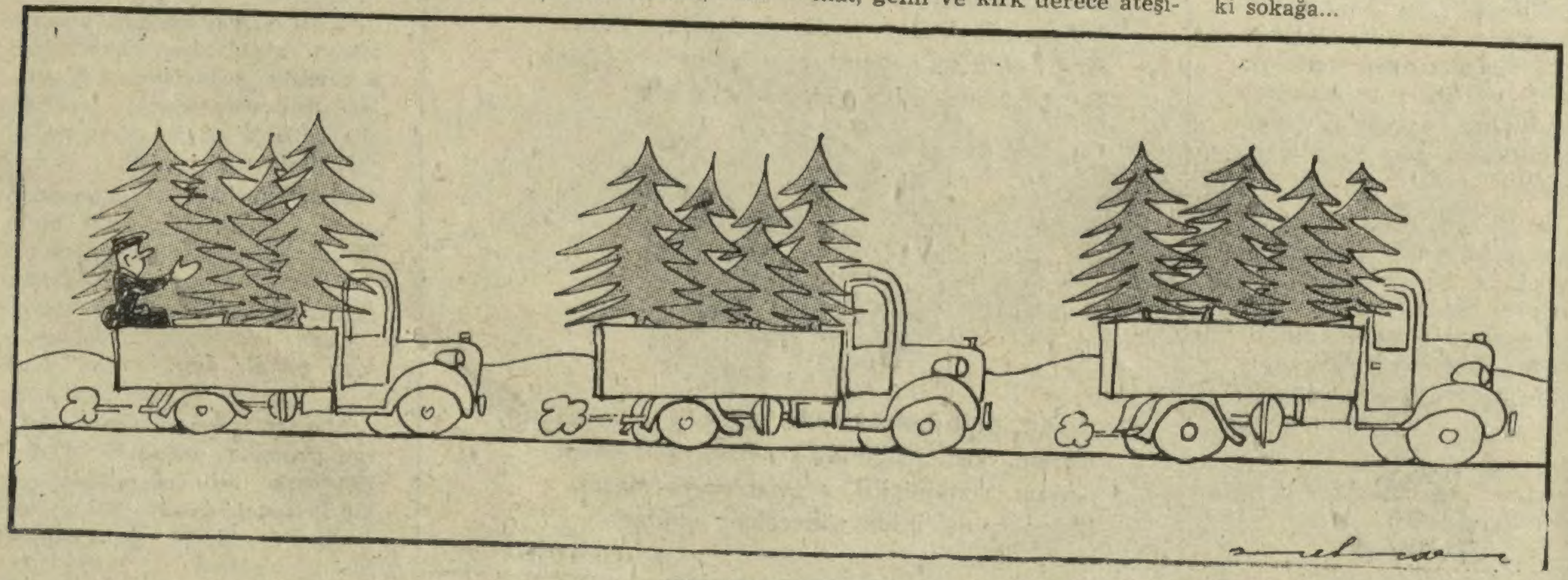

Lüks bir cenaze alayı!..

000306

— Yeni aldığımız gemiler nerede acaba?..
— Havuzlarda olacak!..

D.P. nin yeni yıl türküsü

— 1 —

İktidarın basıp en son taşına,
Partimiz girdi, şükür, yılbaşına!
Bakmayız Halkçıların gözyaşına,
Partimiz girdi, şükür, yılbaşına!

— 2 —

D. P. Mecliste salınsın, yürüsün;
Ziller ardınca çalınsın, yürüsün;
İktidar üzre kalınsın, yürüsün;
Partimiz girdi, şükür, yılbaşına!

— 3 —

Çalma Başkan okadar fazla çanı,
Dikkat et kızdırıyorsun Mocanı,
Kavga olmazsa sıkılmakta canı,
Partimiz girdi, şükür, yılbaşına!

— 4 —

Kimde var ondaki eşsiz evsaf?
Bakan olmaz yine Edhem Vassaf!
Bu kadar bekledi artık insaf!
Partimiz girdi, şükür, yılbaşına!

— 5 —

Bağlayıp Halkcıların kollarını,
Alalım gasbedilen mallarını,
Elli dördün açalım yollarını,
Partimiz girdi, şükür, yılbaşına!

— 6 —

Ey Başar bayrağı al başta yürü,
Korkumuz yok bu seçimden ötürü,
Köylünün re'yini aldık götürü,
Partimiz girdi, şükür, yılbaşına!

— 7 —

Geçeriz biz öne inşâallah;
Geliriz hep yine inşâallah,
Kalırız kırk sene inşâallah,
Partimiz girdi, şükür, yılbaşına!

FİSKE

Yeni lûgat

APTAL — Kadına yaşını soran adam...

ÖLÜM İLÂNI — Gazetelerin neşrettikleri en doğru haber...

BOŞANMA — Gönül borsasında tahvilâtı kıymetsizleşen bir aşk ortaklığının iflâsı...

NİŞAN YÜZÜĞÜ — Tramvay, otobüs biletlerini saklamaya yarayan âlet...

DOST — Kendisine muhtaç olduğun zaman sır olan mahlûk...

KISKANÇLIK — İki kadın arasındaki dostluk...

İdeal koca — Postahanenin yanından geçerken cep lerini yoklayan adam.

Parti — Mebusluk katarının beklendiği umumî istasyon.

Diplomat — Karısının yaşını unutup, doğum günlerini hatırlıyan zat...

Kaynananın ziyareti — Fırtınaya takaddüm eden sükûnet.

Danışma — Kat'î karar verilmiş bir şey hakkında usulen başkalarının fikrini sormak.

Ruj — Gönül mukavelelerini imzalayan mürekkep.

Aksine

Şükran Özer, sabahleyin hizmetçisine sordu:

Arif Dino'yla konuşuyorlardı. Adalet Cimcoz:

— Sorma Arifçiğim, diyordu, adama borç para verdim, bir senedir ses sada çıkmıyor...

Arif de buna iştirak etti:

— Ben de verdiydim ama, dedi, benimkinden her gece ses çıkıyor.

— O nasıl şey öyle? diye sordu dalet.

— O parayla radyo aldı!

— Gürültüyü işitmiyor musun karıcığım, vallahi kongredeyim!..

000307

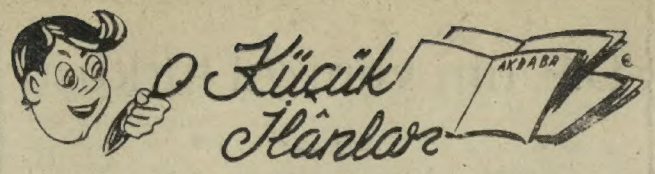

KİRALIK KAT — Tarlabaşında, yüz numarası, penceresi ve elektriği olan, alt ve üst katlariyle yandaki binalarda gayet müsait, kayda değer komşuları bulunan bir apartıman katı kiralıktır. Kirası ehven ve polis durumu teminatlıdır. Arzu edenlerin pazar, pazartesi, salı, çarşamba, perşembe, cuma ve cumartesi günlerinden gayri bir zamanda saat 16 dan sonra meşhur Hakkı Babaya müracaatları lâzımdır.

DEPO — Tüydürdü Alinin güzel bir teşebbüsü ile, gece işçilerine kolaylık olmak üzere, her boy arak eşyayı saklayabilecek bir emanet deposu açılmıştır. Ellerindeki malları, emin olmayan dolandırıcı yataklara kaptırmak istemeyen vatandaşlara tavsiye edilir.

DÜDÜKLÜ TENCERE — Asrımızın penisilini ve atom bombasından daha mühim bir icat. Tarihte, Fransız inkilâbından sonra mutfak sahasında yapılan en büyük inkılâp... Tencerelikten ziyade kadınların ocak başı esaretini kaldıran kurtarıcı... Hem randevularına zamanında yetişmek, hem de akşama kocalarının önüne sıcak bir yemek koymak isteyen her kadına hararetle tavsiye edilir. Düdük şekilleri boy boy olan muhtelif cinsleri vardır. Bütün kadınların selâmetleri namına birer adet edinmeleri menfaatleri iktizasıdır.

SATILIK — Meteliksizlere müjde... Bir adet hantal demir kasa satılıktır. İki kefille müracaat eden cebi deliklere azamî kolaylık gösterilerek satış yapılır. Yalnız, haciz muamelesinin kolaylığını temin için kasanın gideceği yer hakkında muhtardan kâğıt getirmek lâzımdır.

DİLCİLİK DERS EVİ — Dil meraklılarına büyük fırsat... İngilizce, Fransızca veya herhangi bir kefere lisanı arzuya göre sarışın, esmer yahut kumral matmazeller tarafından verilir. Dershaneye kadar buyurmak tan çekinenlerin evlerine de gidilir. Yabancı dilleri en kolay söktüren usullerle en müşkülpesent müşteriler dahi memnun bırakılır. Müracaat, Misuaz Pas tahanesinde Madam Pola.

İŞ ADAMI — Bir esrar fabrikasında dokuz yıl müdürlük etmiş, ayrıyeten bu işin alım satım, ithalât ve ihracat bölümlerinde derin bilgisi olan bir zat, tebdilihava müddetini yeni bitirdiği için kendisine sermaye verebilecek bir ortak aramaktadır. Talipliler'in Tophane Hamamında tozcu Halit'e müracaatları.

KELEPİR AHŞAP EV — Tarihî bir kıymeti olan güngörmüş ahşap bir ev pek ehven bir fiyatla müşteri beklemektedir. Tahta aralıkları vasıtasıyla dışarının havasıyla kolayca irtibat tesis edebilen sıhhî bir yapısı vardır. Satın almak arzusunu gösterenlerin bina yıkılmadan yetişebilmeleri için ellerini çabuk tutmaları rica edilir.

32 BEYGİR KUVVETİNDE — Katır Marka müstamel bir elektrik motörü gayet ucuz bir fiyatla satılıktır. Beygirler ölmüş atların enerjilerine göre hesaplandıkları için motör her ne kadar müstamel ise de işlememek gibi ufak bir kusuru vardır. Aklıselim sahibi vatandaşların acele olarak Bakırköy Akliye Hastahanesi kapıcılarına müracaat etmeleri lâzımdır.

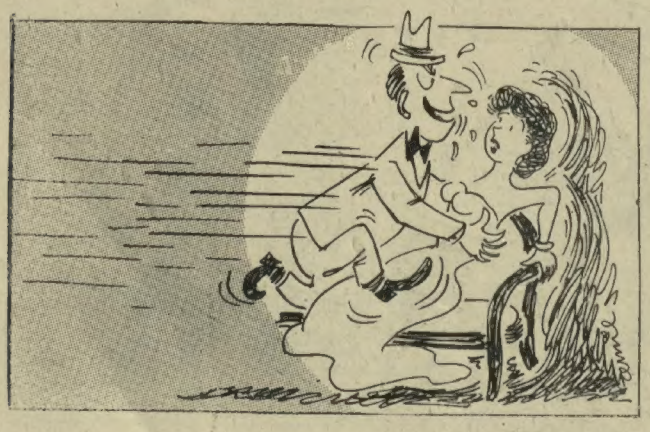

— Yeni yılınız kutlu olsun... Kocanız gelemiyecek!..

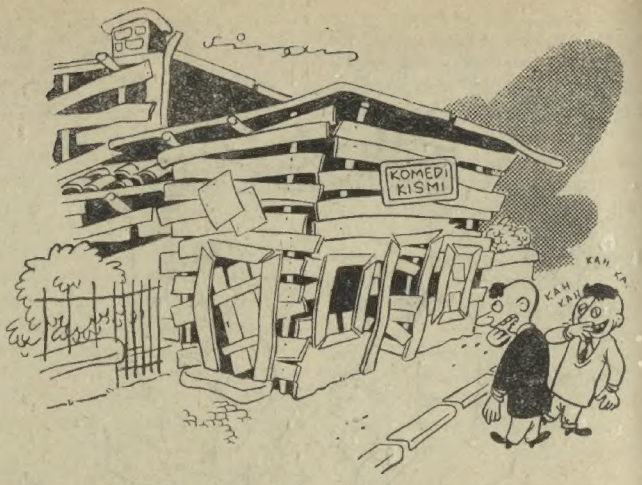

— Girelim mi?. Biraz güleriz..
— Ne hacet!...

Öbür Dünyadan Röportajlar

Osman Cemal

— Osman Cemalin ruhu hoş geldin!

Masada çıt yok. Gaibe bir daha seslendik:

— Osman Cemalin ruhu geldi ise...

Masa kalktı, omuz titretir gibi hafifçe ürperdi:

— Hoş bulduk!

Masanın etrafında üç kişiyiz.. Üçümüz de onun sevdiği insanlarız. bütün bir ömür boyunca, tezgâh başlarında dertleşe dertleşe kadeh tokuşturmuşuz.

İçimizden biri:

— Nasılsın Osmancığım.. diye söze başlıyacak olmuştu. Masa, öyle şiddetle harekete geldi ki, devrilecek sandık:

— Pek hiddetli görünüyorsun cancağızım. Yoksa bulunduğun yerden memnun değil misin?

Tıkırtıların diliyle meşhur mizahçı bize şu cevabı verdi:

— Belki altı üstünden iyi çıkar dedik ama, nafile... Meğerse arabanın ön tekerleği nereye giderse, arka tekerleği de oraya gidermiş. Yani sizin anlıyacağınız, bizim durumda hiç bir değişiklik yok. Orada da fakir, burada da!. Yalnız, ahret fakirliği, dünya fakirliği kadar güç değil. Neden mi? Bir kere, giyim kuşam derdi yok. Ceket eskidiydi, pabuç de lindiydi gailesi mafiş... Yak çubuğunu safana bak. Malûm ya: kavun karpuz da yata yata büyür müş. Hoşuma giden bir şey var: Eski dostlarımın vefakârlığı... Hani şu bir takım kendini bilmezlerin hor, hakir gördüğü Sulukule tayfası yok mu, beni burada bir gün bile yalnız bırakmadılar. Çeribaşısından, ızgara maşacısına kadar hepsi: Osman amca aşağı, Osman amca yukarı... İtiraf etmezsem gözüme dizime durur, zamanım, oldukça eğlenceli geçiyor. Bizim Kaygılı soyadı, dünyada kaldı. Burada ne kayğı var, ne kasavet! Gelsin göbek fırtınası, gitsin hampır! Geçen gece, yine bir sürü kız getirmişlerdi. Hepsi de biribirinden güzel...

Kimi çaldı, kimi oynadı. Bir âlem oldu ki, deyme gitsin. Kemanî Bülbüli Salih bile, eksik olmasın, ikide bir, tâ... nerelerden çıkar gelir. Vur patlasın, çal oynasın.. Zurnacı Mehmet de burada. Geçende bir «Rumeli karşılaması» çaldı, üşenmesem kalkıp oynıyacaktım.

— Canım Osman Cemal, acele ettin göçmekte... Keşke biraz daha yaşasaydın...

— Neden?

— Senin haberin yok, şimdi İstanbul sırtları gecekondularla doldu... Sağ olsaydın, muhakkak sen de bir yuva edinir, kirasız, vergisiz, keyif çatar, bey gibi yaşardın...

Masa, kahkaha atar gibi gevrek gevrek tıkırdadı:

— Ayol, bizde o talih ne gezer?.. Ömrümüzde neye konmuşuz ki, gecekonduya konalım!

Osman Cemalin ruhu, kiriz havasına benzer bir tempo içinde, perde perde sönerek boşlukta kay boldu, gitti...

Salâhattin GÜNGÖR

Hazırlık...

Köpek ısırmıştı. İğne olmağa başladı. Bir gün, odada uzun uzun bir şeyler yazdığını gören Ferhunde, takılmak istedi:

— Ne o şekerim? Vasiyetname mi yazıyorsun?

Ayşe, güldü:

— Hayır, canım, dedi, şayet kudurursam, en önce ısıracaklarımın bir listesini hazırlıyorum...

000308

İstanbul Notları

Şeytan Arabası

Yeni Ses Operetinde Şeytan Arabası var diye duyduk. Ne mal olduğunu dikiz geçmek için bir boy yollandık (Sayın okuyucularım, bu sözler bendenizin tabii üslûbuma aykırıdır ama, kusura bakmayın, yeni çıkan bir edebi romanı, yani şu Mahpusane Çeşmesini okudum okuyalı ifadeyi değiştirdim).

Vay anam vay... O salon salon olalı acaba böyle kalabalık görmüş mü be? Millet meyhaneye uğradıktan sonra mola vermeden balete geliyor. Bando musika ufaktan bir tel peşrevi geçti, perde açıldı. Yaniya, açılmadan önce, siyah donlu, yeşil pelerinli, sarı saçlı, mavi gözlü bir şeytan perde önüne geldi. Milleti görün siz, milleti. Lüküs koltuktan lâf atanlar mı istersin, locadan nâra sallayanlar mı:

— Hay şeytan hay... Ulan tevekkeli millet dinden imandan çıkmıyor...

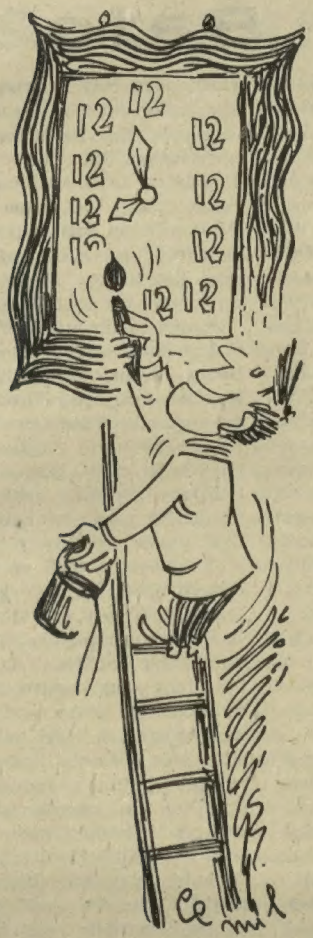

Çapkının yılbaşı hazırlığı..

YILBAŞI GECESİNDE :
— Hayır, yılmıyacağım!...
— Elbet, kaç yıllık politikacıyım!..

— Ah ablacığım, eğer her şeytan senin gibiyse biz çoktan günaha girmeğe razıyız...

— Yaşa trampetli...

Bu son sözü anladınız değil mi? Anlamadınız mı? Ulan dalga geçiyorsunuz galiba. Daha önce o şeytan, Trampetli Raziye rolünde sahneye çıkmış, bir sarhoş numarası yapmıştı ki sormayın... Bizim delikanlılar yer mi bunu? Tabii unutmadılar. Taşı gediğine koymanın sırasını bekliyormuş her biri... Nekadar kılık değiştirsen, şeytan kılığına bile girsen yine seni tanırız, imanım trampetli, sen de bizim gibi bir benî âdemsin, demek istiyorlar. Katalavis?

Ondan sonra perde açıldı. Vahdi ağabeyim nutuk atmağa başladı:

— Biiizzz, oğlum, yaparız oğlum, dedik mi demedik mi oğlum, işte bukadar oğlum... diye tekerlemeğe başlayınca salondan biri:

— Altı tane oğul sana yeter ağabey, kısa kes! diye feryadı bastı. Ne yakası açılmadık Lânga patlıcanları var bu dünyada be... Herife sahnede olsun politika yaptırmıyorlar billâhi... Ama, Vahdi ağabeyim öyle söyledi ki, bizim mahalleye bucak başkanı olmazsa suratıma tükürün.

Sonra dalyan gibi bir karı

çıktı (Affedersiniz, bu tâbir de edebî eserden araklama). Frenk çe bir şarkı tutturdu. İsterse Çince söylesin. Ağzından söylüyor o ama millet bacaktan dinliyor. Kimsenin anladığı yok zaten, herkesin aklı başka yerde... Hani şu operetçilik de kârlı iş vallahi. Birkaç sülün yavrusunu sahneye sal. İsterlerse halkın yedi ceddine mevlût okusunlar, tek endam, boybos, kaş göz yerinde olsun, yeter... Hele o Mısırlı rakkase diye yutturdukları yok mu, omuz titretip kalçalarını salladıkça salon alkıştan, şakırtıdan inim inim inledi. Doğrusu oturaklı oynuyor.

Şimdi bana «Bu ne biçim tiyatro tenkidi?» diyeceksiniz. Yüksek tenkitçiler daha esaslısını yapar nasıl olsa. Ama bana inanmazsanız kendiniz görün, bak nasıl hak verirsiniz. Ne yapayım ağabey, böyle esere böyle tenkit çok bile!...

—Paradidenki adam —

000309

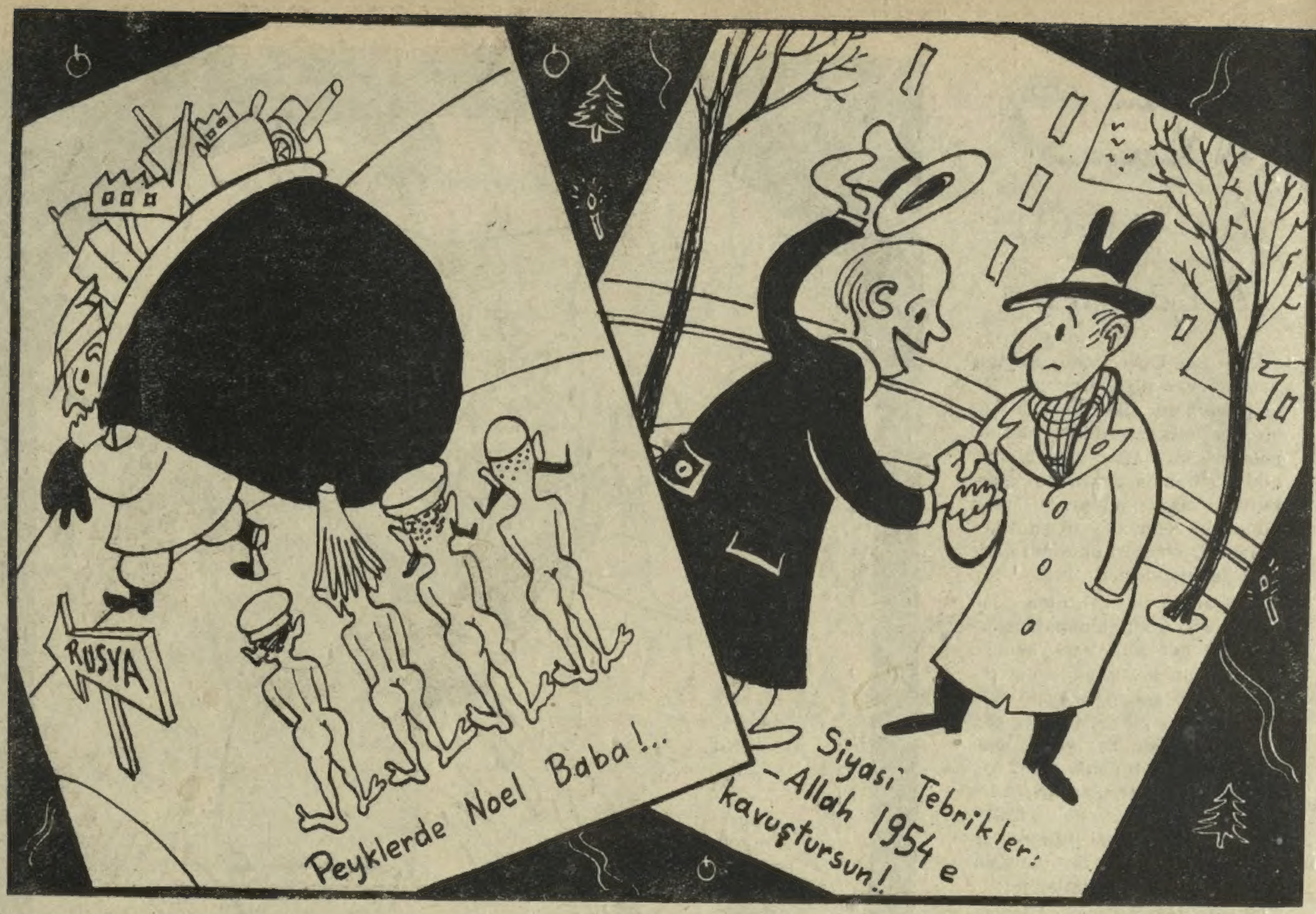

Değer...

Sinemada kibrit kibrit üstüne yakıyordu. Biri:

— Ne arıyorsunuz bayım? diye sordu.

— Ağzımdaki çiklet düştü...

— Yahu, bir çiklet için bukadar millet rahatsız edilir mi?

— Ben çikleti aramıyorum ki, birader... Dişlerim de ona yapışıp gitti...

FARK

Süheylâ ile Nermin, Rüveydeyi çekiştiriyorlardı. Nermin, Süheylâya sordu:

— Allah aşkına doğru söyle, şu Rüveydenin benden farklı nesi var?

Süheylâ, içini çekti:

— Zengin bir kocası...

Bu Haftanın

Bir Balo

Ahmet Sakin trenden indiği vakit ortalık kararmağa başlamıştı. Küçük valizini sıkıca tutarak, karşısına ilk çıkan bir gazinoya girdi. Kısa boylu, tombul bir adamdı. Sade, fakat zarif giyinişi, kibar jestlerile etrafında saygı uyandırmasını bilirdi.

Sokağı iyice görebilecek bir masaya yerleştikten sonra, garsondan akşam gazetelerini istedi. Siyasetin ne içtekisi, ne de dıştakisi onu pek ilgilendirmezdi. Bunun için iç sayfalardaki sosyete haberlerini dikkatle okumaya koyuldu. Şehrin muhtelif pavyonlarında birkaç tane meyva ve sebze gecesi vardı. «Buralarda iş çıkmaz» diye düşündü. Meşhur bir profesörün «Yabani hıyar ve tıp âleminde uyandırdığı panik» mevzuundaki konferansı, şehirde misafir bulunan Eskimo Kültür Heyeti başkanının «Tarihte Eskimolar» adlı konuşmaları ise onu hiç alâkadar etmedi. Ama sonunda istediği cinsten bir havadise rast lamıştı: O gece şehrin tanınmış otellerinden Lâle Palas salonlarında muhteşem bir balo verilecekti. 1953 ün ilk balosu... Gazete bu habere ilâveten baloya bir çok tanınmış şahsiyetlerin de davetli olduğunu yazıyordu. Ahmet Sakin «Hem Lâle Palas, hem de muhteşem bir balo» diye düşündü. Daha ilk geceden kısmeti açılmıştı.

Lâle Palas'ı bulmakta zorluk çekmedi. Otelin iç tertibatını da iyi bilirdi, zira geçen kış burada bir kaç gece kalmıştı. İçeri girmeden evvel bitişik tütüncüden mecmua ve püro satın aldı, sonra her zamanki ağırbaşlı, şayanı hürmet haliyle otelin büyük holüne doğru yürüdü. Oda istemeden evvel vaziyeti kolaçan etmek fena olmıyacaktı. Otel yazıhanesine yakın rahat bir koltuk seçip yerleşti. Otel müşterilerinin ekserisi sırf bu baloda bulunmak için dışarıdan gelen davetlilerdi. Ahmet Sakin dişlerinin arasına bir püro sıkıştırıp yaktı ve eline bir mecmua aldı. Her hareketini evvelden düşünerek yapar ve nazarı dikkati çekmemeğe çalışırdı. Şimdi de mecmua okur gibi yaparak hol'ü tetkik etmeğe başladı. Salon smokinli erkekler, tuvaletli kadınlarla doluydu. Bazı davetlilerin yukarıdan inip oda anahtarlarını otel kâtibine teslim ettikten sonra balo salonuna gittikleri gözünden kaçmadı. Bu anahtarlar üzerinde oda numaraları bulunan gözlere konuyordu.

Ahmet Sakin çeyrek saat kadar daha mecmua okur gibi yaptı. Balo saati yaklaştıkça holün kalabalığı içerdeki salona doğru akıp azalıyordu. Holde pek az kimse kalınca ayağa kalktı ve yazıhaneye doğru yaklaştı. Keskin gözleri anahtar kutularında bir an dolaştı. Davetlilerin ekserisi ikinci kat odalarında kalıyorlardı. Otel kâtibine «Bir kişilik oda istiyorum» dedi. «Yalnız ikinci katta olmasını rica edeceğim». Kâtip: «O katta zaten pek az boş oda kaldı» diyerek ufak bir anahtar uzattı.

Ahmet Sakin biraz sonra ikinci kat koridorunun ucunda bulunan odasına yerleşmişti bile. Kapısını aralık bırakarak yatağına uzandı. Şimdi en mühim mesele işe nasıl başlanacağını kararlaştırmaktı. Birden aklına dâhiyâne bir fikir geldi. Kapının aralığından bir kadının yan daki odaya girdiğini gördü. Bu otel müstahdemi idi ve odaları düzeltiyordu. Bir yay gibi yatağından fırladı ve valizini açtı. Bir zarfın içine boş kâğıt koydu. Zarfın üzerine de uydurma bir adres yazıp kapattı. Koridora çıkıp açık duran bitişik odanın kapısından içeri doğru bir adım attı. Hizmetçi kadına: «Şu mektubu atmayı unutmuşum» diye konuştu. «Acaba aşağıdaki mektup kutusuna kadar götüremez misiniz?» Bunu söylerken cebinden bir 5 liralık çıkarmıştı. Kadın bu beklenmedik bahşiş karşısında sevinçle :«Tabii efendim» diye cevap verdi.

000310

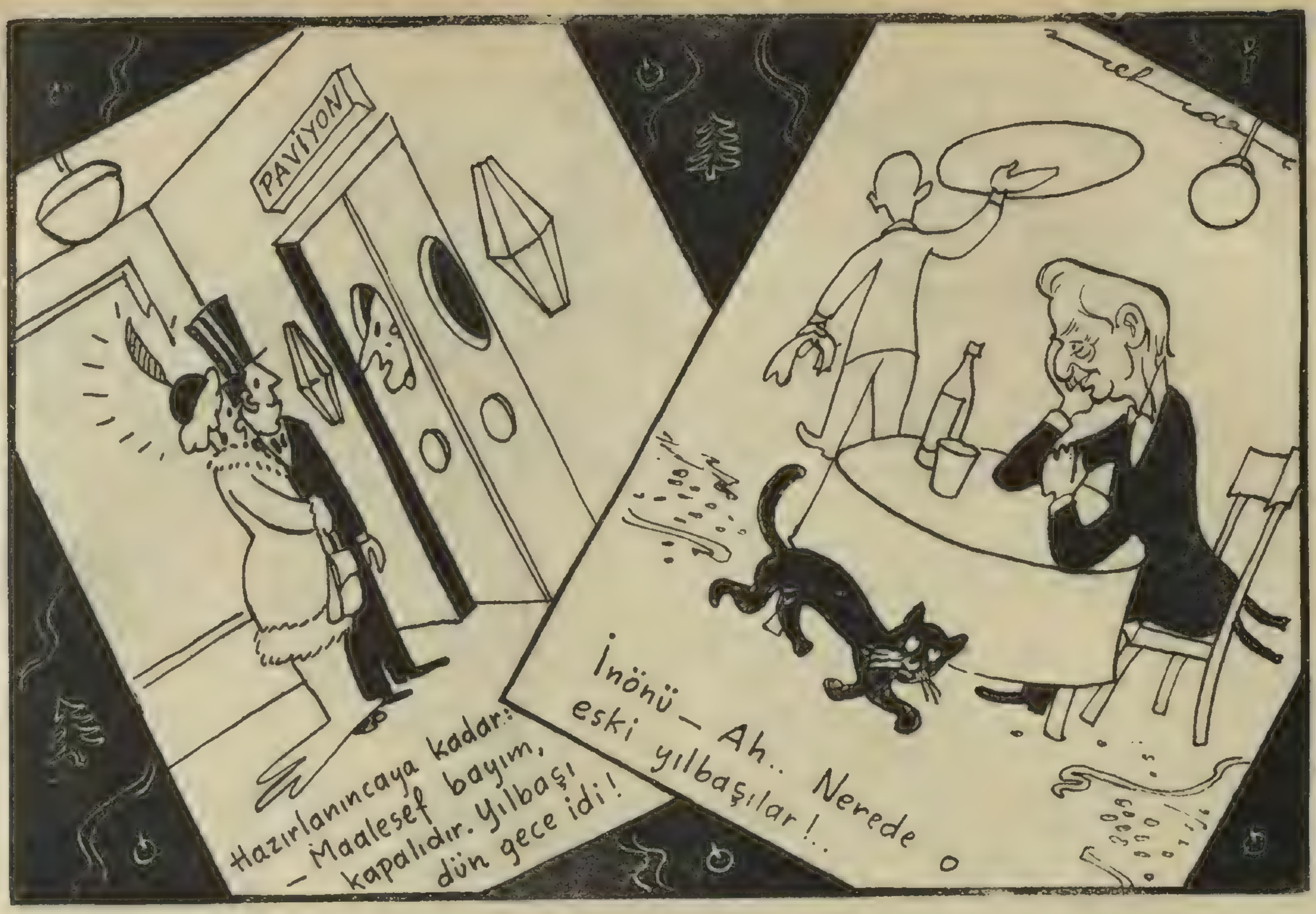

Karikatürleri

Gecesinde

«Hemen şimdi.»

Kadın mektubu alıp aşağıya doğru giderken, Ahmet Sakin de onun kapı üzerinde bıraktığı anahtarı alarak kendi odasına koştu. Valizinden çıkardığı tasnif edilmiş anahtar grupları arasından bu anahtarın bir benzerini bulmak onun tecrübeli gözleri için hiç zor olmadı.

Kadının anahtarını tekrar kapı üzerine bıraktı ve odasına dönüp kapıyı kapadı. Ayak seslerinden kadının geri geldiğini, bitişik odadan çıktığını, başka odalara girdiğini hep takip ediyordu. Nihayet sesler kesildi. Yalnız aşağıdan, derinden bir orkestra sesi, konuşma ve gülüşmeler kulağına kadar geliyordu.

Ahmet Sakin tecrübeli bir otel hırsızı idi ve uzun meslek hayatında böyle müsait vaziyetlere sık sık tesadüf etmemişti. Vaziyeti bir kere daha gözden geçirdi. Elinde bütün ikinci kat odalarını açacak ana anahtarın bir eşi vardı. İkinci kat müşterilerinin ise ekserisi şu esnada baloda bulunuyorlardı.

«İşe ilk olarak yandaki odadan başlamalı» diyerek kapıyı açıp koridora süzüldü. Her ihtimâle karşı kapıyı iki defa yumrukladı. Ses yoktu. Bunun üzerine anahtarı kilide soktu. Kapı biraz zorlukla açıldı. Hemen içeri kayarak kapıyı arkasından kapadı. İçerisi loştu. Aşağıdan balonun gürültüsü duyuluyordu. Işığı yaktı. Oda sakinlerinin gelivermesi ihtimâli her an mevcuttu. Fakat şu saatte bu çok uzak bir ihtimâldi.

Odayı dikkatle gözden geçirdi. «Pek ganimet yok» diye mırıldanarak gardrobu açtı. İçeride çeşitli erkek, kadın elbiseleri asılmıştı. Bir erkek ceketinin cebinde 300 lira bulup kendi cüzdanına aktardı. Diğer cepten de bir çift altın kol düğmesini kendi cebine nakletti. Odanın diğer taraflarında yükte hafif, pahada ağır bir şey bulamadı. Ama hiç üzülmedi, öyle ya daha ziyaret edeceği bir çok odalar vardı... Vakit kaybetmeden ışığı söndürüp dışarıya çıktı.

Bir başka odanın kapısını yumrukladı. İkinci vuruşunda kapı aralandı ve uzun boylu, geniş omuzlu bir adam: «Ne istiyorsunuz?» diye sordu. Ahmet Sakin tabiatile bunu da hesaba katmıştı. Her zamanki nazik tavrı ile «Affedersiniz» dedi. «Burasını Abdülgaffar beyin odası sanmıştım da...» İri yarı adam bütün dişlerini ortaya koyan bir tebessümle: «Abdülgaffar mı?» diye sırıttı. «Buyurun içeride.» Ahmet Sakin bir an bocaladı. İşin bu şekle dökületeceğini hiç ummamıştı. Maamafih soğukkanlılıkla «Çemişkezekli Abdülgaffar Bey mi?» diye sordu. Geniş omuzlu adam hararetle tasdik etti: «Tamam, tamam. Çemişkezekli Abdülgaffar» ve kapıyı daha fazla açarak: «Buyurun» dedi. Ahmet Sakin eşikte bir an tereddüt etti. Kötü şansına lânet ediyordu. Fakat şüphe uyandırmamak lâzımdı. İçeri girdi. Koltukta oturan adamı görünce tebessüm etmeğe çalışarak: «Tuhaf bir benzeyiş» dedi. «Fakat benim aradığım adam siz değilsiniz». İri yarı adam âni bir hareketle çelik bir kelepçeyi bileklerine takıverdi. Tecrübeli Otel hırsızı: «Siz deli misiniz» diye haykırdı. «Sizi polise şikâyet edeceğim, bu ne demek oluyor?» İri yarı adam soğuk bir sesle: «Bana bak» diye konuştuk. «Huysuzluk etme. Biz akşamdan beri senin peşindeyiz. Girdiğin odayı da, aldığın 300 liranın numaralarını da hep biliyoruz. Arkadaşlardan biri seni tanır gibi olmuş; şüphelendik, göz hapsine aldık.»

Ahmet Sakin: «Saçmalıyorsun» diye bağırdı: «Hangi arkadaşın?»

Adam: «Azizim» diye güldü. «Sen de başka soyacak otel bulamadın mı? Bilmiyor musun ki bu akşamki baloya bütün emniyet mensupları davetlidir...»

Dişi Şeytan

Düşünülecek iş

Tüccardan A., Bedri Rahmi'ye bir resmini yaptırdı. Lâkin resim bitince:

— Yooo, bay ressam, dedi, beni maymuna çevirmişsin. Ben bu resmi odama nasıl asarım?

Bedri Rahmi, piposunu çekiştirerek sordu:

— Peki, resmi yaptırmadan önce bunu neye düşünmediniz?

İLTİFAT

Hikmet Karabey hazırcevap diş hekimlerindendir... Geçenlerde, muayenehanesine, nasılsa, pek güzel bir hanım düşmüştü. Hikmet Karabey, müşterinin lâtif ağzına şöyle bir baktıktan sonra, kendi üslûbiyle teşhisi koydu:

— Size bir şey söyliyeceğim, bir sır, ama sakın telâş etmeyin. Dedi, sizde müthiş piore var...

Hanım kırıttı:

— Rica ederim doktor, şimdi iltifatı bir yana bırakın da dişlerimle meşgul olun!

000311

Hikâye

Açıkgöz Görücü!..

Pek güzel sayılmazdı Neclâ, Ama, nedense herkes de hoşlanırdı kendisinden. Öyle çıtı pıtı, öyle cana yakın, öyle şeker şeydi ki?...

Soyundan gelme bir asillik vardı her halinde. Genç kız canlılığının tipik bir modeliydi âdeta. Yüksek tahsil yapamamıştı. Biraz babadan, biraz da anadan kalma üç-beş kuruş serveti vardı: Bir halasından başka da kimsesi yoktu. Yaşlı, terbiyeli bir kadındı hala hanım. Ne de olsa eski görgü başka...

Neclâ, lâf olsun diye bir iş edinmişti kendine. Bir bankada çalışıyordu. Muhasebeci değil tabii. Onun çırağı gibi birşey. Kayıtları tutar, hesap çıkarır, sabahtan akşama kadar, canı sıkılmadan vakit geçirir, arada serçe gibi cıvıldıyrak etrafını neş'elendirirdi. Severdi herkes Neclâyı.

İlk hâdise bankada oldu zaten. Büro arkadaşlarından Server, bir akşam paydos olduktan sonra, işlerini bitirsin diye onu bekledi. Sonra evine götürmek istedi. Sahiden geç olmuştu vakit. Neclâ yalnız gitmeğe alışıktı ama, işte o nazikâne daveti reddetmedi. Yolda, arkadaşı, damdan düşer gibi, kıza evlenme teklif ediverdi. Kendisi de farkındaydı yaptığı münasebetsizliğin. Bin dereden su getiriyor, bitmez tükenmez özürler diliyordu. Ama ne yapsındı? Gündüz işten baş kaldırıp böyle şeyler konuşacak vakti mi vardı Neclânın? Bir yerde görüşmek istese belki anlıyacak, ona göre kendini hazırlıyacaktı. Gerçekteyse arkadaşı, bu meseleyi anasına babasına açmadan evvel, kızın hakikî fikrini öğrenmek istemişti.

Neclâ güldü, inanmadı. Sonra ciddî olduğunu anlayınca, delikanlıyı kırmadan, bu gibi işler için henüz pek erken olduğunu anlattı. Reddetti.

«Varan bir» diyordu içinden. O akşam, azbuçuk heyecan duyarak meseleyi halasına açtı. Kadıncağız, bu hususta kızın geç bile kaldığına inanıyordu.

Gel zaman git zaman, Neclâ bu hikâyeyi unuttu. Arada başka talipleri olmadı değil! Lâkin o şimdi ev yaptırmak dâvasındaydı. Bebek'te bir arsaları vardı. Oraya, güzel bir villâ yaptırmak istiyordu. Birkaç parça arsaları daha vardı. Ne yaptı yaptı onları da elden çıkardı. Bir baba dostu yaşlı zatın himmetiyle, Boğazın en güzel yerinde, cadde üstündeki küçük yuvayı tamamlamağa gayret etti.

Her akşam, bankadan erkence çıkar, yanına arkadaşı Gülsen'i alır, birlikte Bebeğe kadar bir boy uzanırlar, yapının ne şekil aldığına bakarlardı. Gülsen de büsbütün başka bir âlemdi. Rüyada gibi gezer, yürürdü. Aklı fikri bir subayla evlenmekteydi. Nedense üniformaya karşı düşkünlüğü vardı kızın. Ağzı, burnu istisna edilirse, Neclâdan güzel sayılırdı. Yeşil, mahmur gözleri, dalgalı, sarı saçlariyle ilk anda gözleri çekerdi. Sâkin, durgun, kederli hali ona büsbütün esrarlı bir mâna verirdi. Yahut, iki arkadaş, başbaşa konuşmalarında bunun böyle olduğuna hükmederlerdi. Her neyse...

Gülsen de bir yerde çalışıyordu, bir ticarethanede. O da muhasebe servisindeydi. Eski bir gönül yarası vardı galiba. Bir subay sevmiş de adam onu bırakmış mıydı, ne, evlenecek yerde? Her neyse, hulâsa, kızın zaafı vardı gösterişli insanlara.

Her akşam Bebek faslından dönüşte dertleşirlerdi. Gülsen sorardı Neclâya:

— Yeni bir vukuat var mı?

— İstiyen filân mı? Yok, ayol kim ister beni...

Yahut, nâdiren Neclâ şöyle cevap verirdi:

— Var ya, bugün birisi istemiş halamdan...

O zaman Gülsen, gözleri canlanarak sorardı:

— Subay mı?

— Yooo... Sormadım ama, evkaftan emekliymiş zannederim..

Günler böylece geldi geçti ve yaza doğru ev bitti. Neclâ da ihtiyar halacığını alarak taşındı yeni kâşânesine...

Lâkin daha taşınalı üç gün olmuş, henüz yerleşmemişlerdi bile, ki bir akşam, halası kızı telâşla karşıladı.

— Kuzum, senin burada başka arsan var mıydı? diye sordu.

— Neden sordun hala? dedi Neclâ.

— Bugün elli, ellibeş yaşlarında, kibarca bir hanım geldi. Kapıyı çaldı. Nerden öğrenmişse öğrenmiş, «Burada bir küçük hanım oturuyormuş» dedi. Sözde senin arsan varmış da, almak istiyormuş, yerini öğrenecekmiş, falan...

— Yok deseydin hala...

— Öyle dedim zaten. Yok diye kestirip attım. Kadın da gitti. Ama bana merak oldu. Buyur edemedim, çünkü her taraf darmadağınık, denkler açılmamış. Kim olduğunu bile soramadım şaşkınlığımdan...

Neclâ güldü. Sabahtan akşama kadar evde yalnız kalan halası olduğu için, onun asıl telâşının sebebini anlıyordu: Belki evi yoklamağa adam göndermişlerdir de, münasip bir fırsatını kollayıp soyacaklardır diye korkuyordu muhakkak...

İki gün sonraydı. Neclâ, yine bankadan dönmüştü ki, halasını gayet memnun gördü:

— Hayır ola halacığım.. İyi bir haber almışa benziyorsun...

— Öyle kızım. Bil bakayım bugün kim geldi?

— Postacı mı?

— Hayır, kadın.

— Çamaşırcı?

— Hayır canım. Şu geçen gün gelip de arsa istiyen...

Sonra' anlattı: Kadın nerden soruşturduysa soruşturmuş. Neclânın bir çöpsüz üzüm olduğunu anlamış. Bir de kendim göreyim demiş. Maksadı arsa almak filân değil, kızı görmekmiş. Allahın emriyle oğluna istiyormuş. Oğlu da subaymış. Hala, subay lâfını duyar duymaz, işi kestirip atmayı uygun görmüş. Benim kızım subayla evlenmez. Hem zaten güzel de değildir. Ama, zengince bir arkadaşı vardır. O hem daha güzeldir, hem de subayla evlenmeğe can atıyor, demiş. Arzu ederseniz onu davet edelim, görün, hattâ oğlunuz da buyursun, demiş. Şimdi, bu pazar değil, öbür pazar buyuracaklarmış...

Neclâ havadisi nasıl dinledi, sabahı nasıl dar etti, hatırlamıyordu bile. Bankaya gitmeden ilk işi Gülsen'e uğramak oldu. Müjdeyi verdi. Oğlanı da, görmediği halde bir alâ methetti. Çünkü Neclâ arkadaşını sever, onun mes'ut olması için icabında yalan söylemekten bile kaçınmazdı.

Derken efendim, öbür pazar geldi çattı. Gülsen, erkenden Neclâlara şeref verdi. Al bir blûz giymiş, saçlarını arkada toplamıştı. Sade bir ev elbisesiyle ortalarda dolaşan Neclâya nazaran bir içim su sayılırdı. Bekleşmeğe başladılar. Üçe doğru kapı çalındı, misafirler geldi.

Tabii, son derece sıkıntılı, berbat bir ziyaret. Herkes, ne maksatla geldiğini bildiği için, elden gelen gayreti harcamasına rağmen bir türlü tabii olamıyorlar, konuşmanın gerginliğini, soğukluğunu gideremiyorlardı. Onlar da bu hakikati anladıkları için, sohbeti kısa kestiler. Zaten havadan sudan konuşuluyordu. Sudan bir bahane de vardı: Güle güle oturunuza gelmişlerdi, uzakça da olsalar, komşu sıfatiyle ana-oğul.

ANKARA MANZARALARINDAN :

— Gece vakti böyle fenerle kimi arıyorsun?.

— Belediyeyi!!....

000312

Edebî Roman : 6

BENLİ FATMA

YAZAN: HATİCE VİLDAN

Prens, doktor Feyyazı mükellef apartımanının bütün dairelerinde dolaştırdıktan sonra, lâboratuvarına götürmüş, geniş bir el hareketiyle, içeriyi dolduran âletleri, imbikleri, şişeleri, elektrik fırınlarını, bir sürü cncik boncuğu gösterdikten sonra:

— Burasını sizin emrinize tahsis ediyorum, demişti. Sizin ülkeniz olacak bu lâboratuvar. Bildiğiniz gibi, arzu ettiğiniz gibi çalışın. Benim tek iptilâm, haceri felsefîdir. Âlimlerin asırlardan beri arayıp bulamadıkları bu büyük tılsımı mutlaka keşfedeceğim, aklıma koydum. Siz bu işde bana çok büyük yardım edebilirsiniz. Beraber çalışalım, olur mu?

Doktor Feyyaz, bütün gençliğine, bütün münevverliğine rağmen, hırafeye pek yakın bu haceri felsefî işine inanmakta prensten aşağı kalmıyordu. Bu bakımdan, prens hakikaten talihli adamdı. Olmayacak duaya kendisi kadar candan âmin diyen bir yarı akıllı bulmuştu.

Doktor Feyyaz, prensle birlikte kapanıp haceri felsefî terkibini bulmağa uğraştığı lâboratuvardan çıktıktan sonra, kendisini dört gözle bekleyen Fatmanın pençesine düşüyor, bu sefer de onunla aşk edebiyatı hatmediyordu.

Doktor Feyyaz'ın, prensle sıkıfıkı ahpaplığı, sosyetenin dikkatinden kaçmamıştı. Her dakika tatlı bir hülya kurar gibi süzgün bakışlı, rüyada yürürcesine kaygan yürüyüşlü, içten sesli bu genç adam, Fatmanın teneffüs ettiği havayı kokladıkça, ateş karşısında kavrula kavrula birdenbire tutuşan yumuşak bir pamuk tutamı gibi alev alabilirdi. O zaman, lâboratuvarda haceri felsefi aramakla meşgul prense de, başını o keşfettiği taşa vurmaktan başka yapılacak iş kalmıyacaktı.

Muhîtin beklediği, dedikodusunu yapmak için bir an evvel gerçekleşmesini temenni ettiği şey, nihayet oldu. Benli Fatma ile doktor Feyyaz, prensin apartımanında verilen bir suvarede, biribirlerini, loş bir odada, bir kanapenin üstünde buldular.

O geceye kadar, doktor Feyyaz, Fatmanın füsununa kendini zaten fazlasiyle kaptırmıştı. Lâboratuarda haceri felsefi ararken, tüplerin, imbiklerin içinde onun hayalini görüyor; prensle konuşurken, aralarına Fatmanın yüzü giriyordu. Uykuda onu, uyanıkken onu düşünüyordu.

Durmadan peşinde dolaşan bu hayal gitgide tehlikeli bir şey olmağa başlamıştı. Hep Feyyazın önünde, hep arkasında, hep etrafında, içinde idi. Ruhuna ve tenine musallat bir ifritin pençesinde kıvranıyor, bu ifrite aşk adı vermekten korkuyordu. Öyle geliyordu ki, buna o ismi vermiyecek, elinden yakasını büs bütün kurtaramayacaktı. Fatmanın yüzü, kalbinin o kadar derinine girmişti ki, gözlerini kapadığı zaman onu içinde görüyordu.

Önceleri prensten korktuğu için, Fatma ile yalnız kaldıkları zaman içinden dürten o azgın kuvvetin tazyikine rağmen bir türlü açılamamış, günler geçtikçe, prensin lâboratuardan, haceri felsefiden, zergerdan ve fülfül terkibinden baş alıp da karısının ne haltlar karıştırmakla meşgul olduğunu görecek halde bulunmamasına rağmen de, bu sefer, aşırı hassasiyeti dilini kilitlemişti.

Benli Fatmaya gelince o, görür görmez beğendiği, ilk âşıkı ile arasında bir takım fizik mukayeseler yaptığı bu rüya bakışlı, filozof edalı genci ne yapıp edip tuzağına düşürmeğe karar vermişti. Gündüzleri kuru iltifattan, geceleri özürden ve horultudan ibaret kalmağa başlayan prens, daha hayatta iken bir hatıradan baska bir şey olmadığı için, Fatma, yaradılışı icabı bir an evvel atılmak için sabırsızlandığı çapkın hayata kendisinde bir parça da hak görüyordu.

Doktor Feyyazla, edebî konuşmalar şeklinde başlayan mânevî alışveriş, ona en beğendiği aşk romanlarını ısmarlamak suretiyle ilerlemeler kaydetti. Fatma, yirmi dört saatte en az iki romanın hakkından geliyor, Feyyaz, Allahın günü ona roman taşımaktan bezginlik getiriyordu. Her roman okunup bittikten sonra, doktor Feyyaz'la Fatma arasında, romanın kadın ve erkek kahramanlarının hüviyetleri yaşayış tarzları, sevişmeleri hakkında fikirler teati ediliyor; aşkı her biri başka başka cephelerden mütalâa eden bu romanlar, Fatma ile Feyyaz'ın ikisine has bir aşk tekniği hazırlamasına yardım ediyordu.

Romanlarda tasvir edilen aşkları tahlil ede ede, aşk bahsinde öyle mütahassıs kesilmişlerdi ki, hemen de zımnî bir anlaşma ile, sevişmeğe başladıkları zaman hangi romanın kahramanı gibi hareket edeceklerini kararlaştırmışlardı.

Feyyaz, her sabah, bir gün evvel getirdiği romanın kadın kahramanı hakkında bir tenkit veya bir tasvip, erkek kahramanı hakkında keza bir sitayiş veya bir istihfaf dinliyordu.

— Şu Süheylânın yerinde olsam, o ukalâ Necdete katiyen yüz vermezdim Ne biçim tip o öyle? Tenkit etmediği şey yok!

Yahut şöyle bir övme işitiyordu:

— Neclâ'nın aşkı hakikaten ulvi bir aşk, Feyyaz bey! O ne lâhûti kadın! Seven kadın işte böyle sevmeli!

Böyle böyle, Feyyaz, Fatmanın nasıl sevilmek istediğini, nasıl sevmek istadadında olduğunu anlamıştı. Hattâ roman kahramanları o kadar çoğalmış, sevişenlerin tarzları o kadar çeşitlenmişti ki, Fatmanın, bu muhayyel şahıslar hakkındaki fikirlerini söylerken, iştiyakının mânevi cephesi gerisindeki ateşli ten arzusunu da, doktor, açıktan açığa sezmeğe başlamıştı. Bardak taşmak üzere idi. Bir tek damla bekliyordu.

Bu damla, işte o suvare gecesi bardağın içine düşüverdi.

Prensin, karşılıklı iki koca daireyi kaplayan apartımanı, çıplak omuzlarla, çıplak enselerle, çıplak göğüslerle, bütün bu çıplaklıkların göz kamaştıran beyazlığı arasında birer leke gibi duran siyah fraklarla dolmuştu.

Ortadaki büyük salona beş altı kişilik bir cazband yerleştirilmişti. İki daire arasındaki methalde bir soğuk büfe vardı. Davetliler, büfeyi doldurup doldurup boşaltıyorlar, cinden, vermuttan, kokteyle, şampanyaya kadar, ne bulurlarsa içiyorlar, havyardan sosise kadar ne bulurlarsa yiyorlardı. Yiyeceği ve içeceği bitmeyen bu büfede çimlenenler, her defasında bir dam, bir kavalye değiştirip musikinin girdibadı içine atılıyorlar, her kadehte biraz daha hız alan ayaklarının süratine sürüklenip fırıl fırıl dönüyorlardı.

Prens, dudaklarında arapça bir tebessümle, salondan salona dolaşıyor, herkesin sanki pek umurunda imiş gibi, neden dolayı dans etmediğini söylüyor, özür diliyordu. Doktor, son zamanlarda, fazla hareket etmesini menetmişti. Zaten başı dönüyordu, bir de dans ederse büsbütün dönecekti.

— Tansiyuun artmış efendim, diyordu, vallahilazim büyük tehlike! Başım sanki bir dupaaç, tallahilkerim efendim!

Başka bir gurupa yaklaşıyor, cebinden çıkardığı fosforumsu bir küçük cismi gösteriyor:

— Evet evet, efendim, diye izah ediyordu. Haceri felsefinin maddei iptidaiyesinin, faslı evveli, efendim Şimdi bu cismi, gevheri zeydani ile bir muamelei hususiyeye tâbi tuttuktan sonra, tılsımı dehrî ile bir halita yapacağız, macunu Lokman ile sahkettikten sonra, kırk yedi gün , kırk yedi gece...

Uzaktan bu teraneyi dinleyen iki genç, aralarında konuşuyorlardı:

(Devamı var)

Kalktılar. Kızlar, halanın ısrarı üzerine salonda kaldılar. Hala, misafirleri öbür odadan geçirerek, kapıya kadar götürdü. Lâkin bir türlü geri gelemiyordu. Geldiği zaman da, kısaca:

— Sonra bildirecekler... dedi.

Akşam yaklaşınca, Neclâ Gülsen'i yola koydu. Eve dönünce halasına:

— Ne dediler? diye sıkıştırdı.

— Pek üzüldüler...

— Neye?

— Evin kızı sen oluşuna...

— Aaaa... münasebetsizlere bak. Neden?

— E, kızım, oğlan meğer Gülsen'i evin kızı sanıyormuş, annesinin kulağına: «Aman anne, iyi ki kız subaydan hoşlanmıyor, öteki daha şeker şey, ben de zaten onu istiyelim diyecektim...» demiş. Şimdi anladın mı niçin. «Sonra haber gönderecekler» dediğimi?

Hikâyeci

MÜSABAKAMIZ : 6

000313

Akbaba, S. 42 C. 2 10 Ekim 1953, S. 14

Eski Türk Mizahından

Yürüyenler!..

★ Yazan: Orhan Seyfi ORHON ★

Önümden bir pazar gününün bütün kalabalığı geçiyor: Kimini ceketi omuzunda, kiminin sevgilisi kolunda, kiminin mendili elinde...

Dikkat ediyorum: Her muharirin bir üslûbu olduğu gibi herkesin de ayrı bir yürüyüşü var: Meselâ, şu kolları sıvalı, göbeğini çalkaya çalkaya yürüyen adam eski meşihat memurlarından biri olacak; belki de bir vâizdi. Şimdi kalabalığa karışmış yürürken hâlâ o günleri hatırlatıyor. Tafralı bir yürüyüşle cemaati yarıp kürsüye çıktığı günleri... Şu başı havada, gözler ilerde, adımlarını kalçadan fırlatarak yürüyen bir mütekait asker olacak. İskeleye doğru akan insan seli içinde kendini bir resmi geçitte sanıyor.

Şu, çantası koltuğunda, başı yerde, kısa adımlarla hızlı hızlı yürüyen mutlaka bir komisyoncudur. Birf ticarethane kapısından içeri girer gibi yürüyor.

Şu, iki yana sallanarak ağır-aksak, fıstıkî makam yürüyen eski bir kibar düşkünüdür; belli ki zengin ahbaplardan birini ziyaretten geliyor; belki de bu yürüyüşle vapuru kaçıracak!

Şu yan gözlerle etrafını süzerek giden adam, bir politikacıdır: Kâh şapkasını çıkarıp selâmı çakıyor, kâh görmemezliğe gelip yan çiziyor.

Şu, toz toprak içinde, şakaklarından terler aka aka, 20 metre ilerde giden bir kadının iskarpinlerine dalmış yürüyen, genç şairlerimizden biri olacak.

Şu ikide bir saçlarını tarıyarak, önüne ardına bakarak, zikzaklar yaparak, dans eder gibi yürüyen ya bir berber çırağıdır veyahut da bir garson.

Şu iskarpinlerinin burnu havada, topuklarına basarak badi badi yürüyen bir mütekait memurdur.

Ya, şu geniş adımlarla göğsünü gere gere yürüyen adam kim? Ne kadar emniyetle yere basıyor. Sokakta gider gibi değil, âdeta yeni yaptırdığı köşkün bahçesinde yürür gibi?!.

Acaba:

— Filân!...

Mı? Yoksa:

— Falan!...

Mı? Ve yahut da:

— Filânca!...

Mı? Evet, şairin hakkı var: çok doğru söylemiş:

«Her kesin bir revişi, her revişin bir kesi var!»

YANLIŞLIK

Adam, züppenin gırtlağına sarılmış, bağırıyordu:

— Sabah akşam kızımın peşinde dolaşmaktan utanmıyor musun be alçak herif?

Züppe delikanlı, tashih etti:

— Haksız yere kızıyorsunuz bayım, ben karınızın peşinde dolaşıyorum, kızınızın değil!

Gazetelerden : Memurlar, karşılamak ve uğurlamak için işlerinden ayrılmıyacaklar :

— Neye öyle derin derin içini çekiyorsun, arkadaş?..

— Nasıl çekmiyeyim?.. Tâ Ankaradan buraya kadar geldim de bir karşıcı çıkan, bir: «Sefa geldin!» diyen olmadı...

SALAMONUN YILBAŞI ZİYAFETİ :

— Muhterem misafirler!.. 1939, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49 uncu yıllarınız kutlu olsun!..

Tarihî bir kılıç

Bay Akdem âsarı âtika meraklısıydı. Her gün çarşıdaki antikacı dükkânlarını dolaşır, koleksiyonuna ilâve edecek bir şey arardı.

Bir gün, bu dükkânların birinde, gümüş kakmalı eski bir kılıç bay Akdem'in dikkatini celbetti. Antikacıya sordu:

— Bezirgân, bu kılıca ne istiyorsun?

— Sezin için yetmiş beş lira....

— Amma yaptın ha... Olacağını söyle bakayım...

— Sermayesi yetmiş lira bekuzum.

— Şuna elli lira vereyim mi?.

— Bereket versin paşam, olamaz!.. Son fiyat yetmiş lira olur.

Bay Akdem pazarlığın uymıyacağını anladı, kılıcı almaktan vaz geçti.

★

Bu vakadan bir kaç ay sonra, bay Akdem, Mefkûr isminde, kendisi antika meraklısı bir zat ile tanıştı. Bay Mefkûr, Akdemi evine davet edip koleksiyonunu gösterdi. Oda duvarlarını tezyin eden eşyayı birer birer gözden geçirirken gümüş kakmalı bir kılıcın önünde kaldılar.

Her vesile ile ecdadından bahsetmesini seven Mefkûr:

— Efendim, dedi, bu kılıcın hikâyesi uzundur. Ceddi ekberim «Demirtaş paşa» Bağdat seferinden avdetinde...

Bay Mefkûr, uzun bir masal anlattıktan sonra:

— İşte efendim, dedi, ceddi ekberimden bendenize kadar intikal eden bu kılıç böyle bir yadigârı tarihi, böyle bir bergüzarı kıymettardır.

Bezirgân dükkânında gördüğü gümüş kakmalı kılıcı tanıyan Akdem, bu masalı dinledikten sonra gülerek:

— Malûm, dedi... O gün Yahudinin tamahkârlığı, dâinizin de nekesliği tutmasaydı, ceddi ekberinizin yadigârı az kalsın bana intikal ediyordu!..

HOROZ

Genişlik

Neclâ:

— Geniş omuzlu erkeklere bayılırım! dedi: Nihâl tasdik etti:

— Ben de... Hele iki tane olursa...

— İkisini birden ne yapacaksın ayol?

Nihal izah etti:

— Sinemada önüme iki geniş omuzlu erkek düşerse aralarından film gayet güzel görünüyor..

000314

DÜNYA MİZAHI

BALIĞIN İÇİNDEN ÇIKAN ŞEYLERİN HİKÂYESİ

Balık hikâyeleri ille balığın yakalanmasiyle bitmez. Ekseriya balıklar temizlenip pişirileceği zaman söylenen bir âşinâ hikâye tipi daha vardır. Balıkçılar sahile çıkmış, öğle yemeğine hazırlanmaktadırlar. Bu şekilde pişirilip yenen balıkların birinci sınıf lokantalarda hazırlananlar dan daha lezzetli olduğuna dair musır bir inanç vardır. Gerçi aslında bu inanç yersizdir ama üstünde durmanın da faydası yok. Sonra balığın içini temizlemek için herkes birbiriyle yarış eder. Halbuki şehirde olsa böyle bir işe ellerini bile sürmezler. Ama burası başka.

Biraz sonra içlerinden biri elindeki murdar bir nesneyi göstererek:

— Bakın, der. Bakın balığın içinde ne buldum. Yanılmıyorsam bir geyik kulağı. Her halde geyik su içmeğe gelmiş, iğildiği zaman da balık kulağını ısırıp koparmış.

Bunun üzerine bir başkası -artık kim evvel davranırsa- şu hikâyeyi anlatır:

— Balıkların içinden bazı öyle şeyler çıkıyor ki insan şaşıp kalıyor. Bir keresinde koca bir balık yakalamıştık. Gerçi tartımız yoktu ama kantara vursak en aşağı 3 - 5 kilo gelirdi. Sahile çıkınca içini açtık. İnanır mısınız, pirinç bir toka çıktı. Sadece o olsa gene neyse. Bir tenis ayakkabısının yarısı ile yetmiş beş kuruş da bozuk para çıktı.

Evvelden de dediğim gibi bu hikâyeler yaz mevsiminde de pekâlâ anlatılabilir. Ama bütün balık meraklıları bilirler ki bu iş için en münasip zaman kışındır. Ocak başına toplanıp da elinize de birer kadeh bir şey aldınız mı, tamam. Böyle zamanlarda iddialar tahkik edilemez. Ağırlık ve uzunlukların doğruluğuna dair sualler sorulamaz. İşte balıklar böyle zamanlarda serpilir ve güzelliklerinin tam kemâline ererler. Balıkçılık san'ati de ezeli cazibesinin büyük bir kısmını bu nevi hikâyelere medyundur.

Taş devrinde Mecmuacılık :
— İşte gelecek sayının karikatürleri!..

— Vay moruk vay.. bu bile benim eşekliğimden istifade ediyor!..

İskoçya Hikâyeleri

★ *İranlıların mübalâğacılıkları, Marsilyalıların atıcılıkları gibi, İskoçyalıların da hasislikleri meşhurdur. Buna dair, İngilizceden iki fıkra çeviriyoruz:*

Tentürdiyotlu pamuk

Tom, yolda giderken birden durdu. Yerde, tertemiz, tentür diyotlu bir pamuk parçası duruyordu. Düşündü ve hemen cebinden çakısını çıkarıp orta parmağını kesti

Sonra, muvaffakiyetinden memnun, yüzünde bahtiyar bir tebessümle, yerden aldığı tentürdiyotlu pamuğu kanlı parmağına bastı, yoluna devam etti.

Kedinin kuyruğu

İskoçyada bütün kedilerin kuyrukları kesiktir.

Bir seyyah, bunun sebebini sorduğu bir yerliden, gayet ciddî sesle, şu cevabı aldı:

— Biz kesiyoruz... Kışın içeri girip çıkarken kapıyı fazla açık tutup sıcak odalarımızı soğutmasın diye!..

000315

DÜNYA

YILBAŞI GECESİNDE :

Müşteri — Sahiden ikimizin on sekiz şişe şampanya içtiğimizden emin misiniz?..

(Voir)

— İşte, bahsi ben kazandım: Halâ ölmedi!...

(İci Paris)

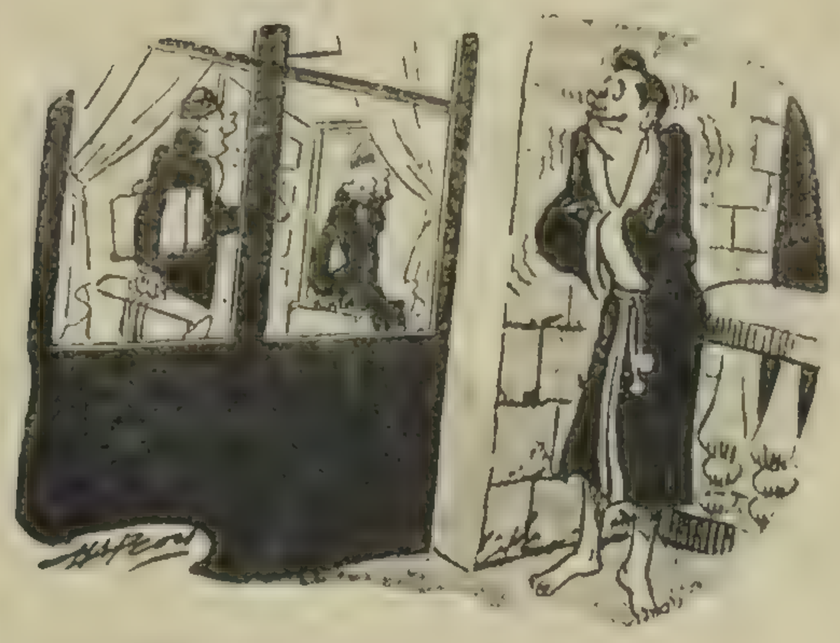

— Karıcığım, evde bir şey unutmadık ya!...

(Le Hérisson)

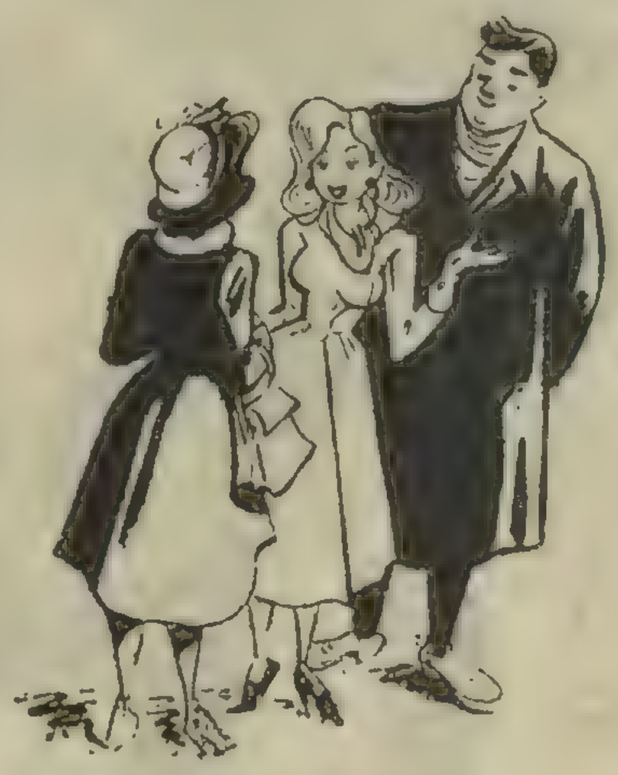

MEVSİMİNE GÖRE :

— Eski nişanlını ne yaptın?.

— Çok soğuktu, daha sıcağı ile değiştirdim!..

(İl Travaso)

General istirahatte!..

(İl Travaso)

GÜZELLİK ENSTİTÜSÜNDE :

— Karımın güzel olması için ne tavsiye edersiniz?

— Bir başka kadınla evlenmenizi..

(İsveç karikatürü)

Yapışık kardeşler!..

TAŞ DEVRİNDE :

— Oooo... Yaprak dökümü fırtınası... Dışarı çıkmamalı!..

(İci Paris)

— Aslanın üzerine atladım. Bir hamlede kuyruğunu kestim...

— Neye başını kesmedin?.

— Başı zaten kesikti!..

(İtalyan karikatürü)

1000316

KARİKATÜRLERİ

Postacı — Sevgilinizden yılbaşı tebriki!.

(İl Travaso)

YILBAŞI GECESİNDE :

Kadın — Sakın yine sarhoş olup açık saçık hikâyelere başlama!..

(France Dimanche)

YILBAŞI GECESİNDE :

Kadın — Benimle danseder misiniz?.. Şimdi ışıklar sönecek!...

(Voir)

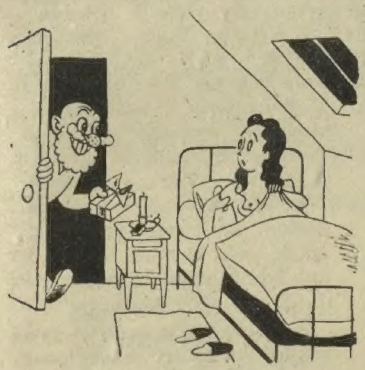

İhtiyar çapkın — Bak, Noel baba sana neler getirdi!..

(Le Rire)

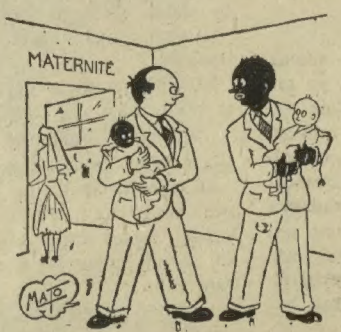

— Karılarımızın yılbaşı hediyesi!.

(İci Paris)

Noel Baba — Hani sakalımdan utanmasam!...

(Le Rire)

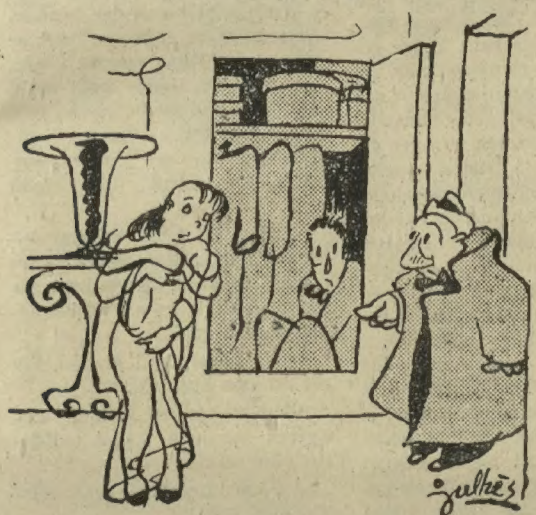

YILBAŞI GECESİNDE :

— Karıcığım, misafiri neye salona almadın?..

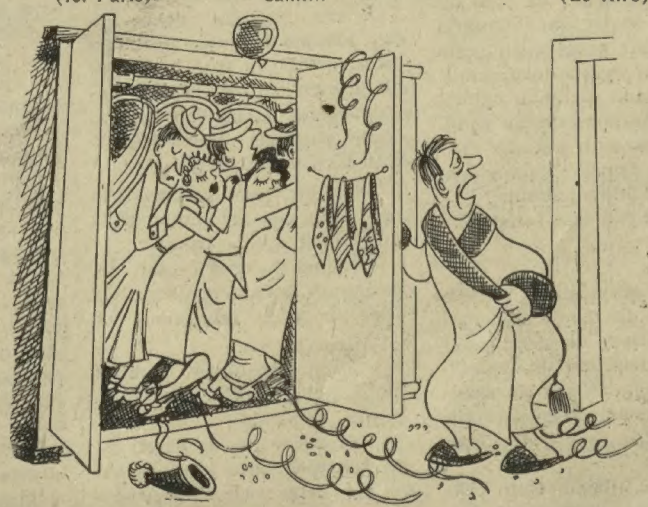

YILBAŞI SABAHINDA :

— Eyvah... Dün gece misafirleri yanlış kapıdan uğurlamışız!..

(İllustré)

000217

BODRUMDAN PALASA

★ YAZAN: HAMDİ VAROĞLU ★

Mizahi Roman : 6

— Kat'iyen yalan, dedi. Ben dürüst bir insanım, efendim. Böyle bir şeye kat'iyen cür'et etmedim.

— Dahası var. Şiirler okumuş sunuz, bahardan, çiçekten filân bahsetmişsiniz. Böyle şey istemem ben. Kızım hepsini itiraf etti. Yalvardı, onun için söz verdim, sizi kapı dışarı etmiyorum. Ama iş bununla bitmiyor. Siz den başka bir şey daha istiyorum.

— Nedir, efendim?

— Vazifenizi iyi yapmanızı. Gelen giden ecnebiler sizden şi kâyetçi. İyi dans etmiyormuşsu nuz. Dans bilmiyorsanız, söyleyin de başkasını bulalım.

— Bilmiyorum olur mu, efen dim? Çarlstonundan Buci vucisine kadar her dansı mükemmel bilirim.

— Öyleyse bildiğiniz halde iyi oynamıyorsunuz. Buranın adı Turistik Palas oğlum. Turist leri memnun etmek lâzım...

Tam o sırada, Sadettin içeriye girdi. Abdullah bey, bir el işaretiyle ona, nutkun sonunu dinlemek üzere orada, ayakta durmasını emretti. Sonra, Nevrese vereceği dersin dehşetine bir üçüncü şahsın şahit olacağını düşünerek daha şevka geldi, patronluğunu göstermek istedi:

— Anlıyorum, sizin derse ihtiyacınız var. Ne yapmanız icap ettiğini ben tarif edeyim, bari. Turist bizim palasa eğlenmeğe gelir, kuzum. İçlerinde sürü sürü ihtiyar kızlar var. Onlarla dans ederken, pencereden havlu silkeler gibi uzakta duruyormuş sunuz. Sımsıkı sarılmalı oğlum, sımsıkı! Elleriniz etlerine gömülecek ki, memnun olsunlar. Vazifeniz bu. İşinize gelmiyorsa, Babıâliye kâtip olursunuz.

— Beyefendi, siz turist görmemişsiniz galiba.

— Acaip!

— Evet, görmemişsiniz. Görmüş olsaydınız, böyle söylemez diniz. Turistte et ne gezer, beyefendi. Hepsi bir deri bir kemik. Sizin istediğiniz şekilde sarılmağa kalkışsam, kemikleri vücudüme batar. Dam değil, iğneli fıçı hepsi.

— Orasını bilmem. Gülü koklayan dikenine katlanır. Gülün dikeni neyse, turistin kemiği de odur. Son sözüm: Kadın müşterilerimi memnun edeceksiniz, o kadar. Anlaşıldı mı?

— Emredersiniz, efendim.

Nevres çıktı. Abdullah bey, gözünden bağa gözlüğünü çıkardı. Bilgiç bilgiç, Sadettinin yüzüne baktı:

— Nasıl? dedi. Herif ambalâj oldu, değil mi?

Sadettin, güç işitilir bir sesle mukabele etti:

— Evet, yani ambale oldu demek istiyorsunuz.

Abdullah bey öfkelendi:

— Buyrun bakalım, bu da şimdi bana dil öğretmeğe kalktı. Sen frenkçe bilir misin?

— Hayır, bilmem.

— Öyleyse benim kullandığım frenkçe kelimelere karışma.

Abdullah bey, masasının başına geçti, oturdu. Gözlüklerini tekrar taktı. Şimdi de Sadettin'le ciddî konuşma sırası gelmişti.

— Nevrese verdiğim dersten maksadımı anladın mı?

— Anlar gibi oldum...

— Anlamanın gibisi olmaz. İnsan bir şeyi ya anlar, ya anlamaz. Anladım gibi demek, anlamadım gibi demekten farksızdır. Herifi turist karılara musallat edip, Zizi ile arasını bozacağım. Günün birinde, kadavra bir İngiliz karısiyle sarmaş dolaş dans ederken yakaladım mıydı, hemen Ziziye göstereceğim, ondan soğutacağım, Nevresi bırakacak. Nasıl?

— Mükemmel! Nevresi bırakacak, başka birini bulacak!

Sadettin, gırtlağın dokuz boğum olduğunu unutup ağzından kaçırıverdiği bu söze hemencecik pişman olmuştu. Fakat, bereket versin, Abdullah bey bu lâftan alınmadı. Hattâ detektifinin fikrine iştirak etti.

— Olabilir, dedi. Ama pek sanmam. Öyle bir şey olursa elbet onun da bir icabına bakarız.

— İcabına bakarız dediniz de, ben buraya, icabına bakılması icabeden bir iş için gelmiştim.

— Gene ne var?

— Bizim mahallenin muhtarı var ya, Nail efendi?

— Ey, ne olmuş?

— Yanına tercüman Yasefi almış, bahçedeki zenci köyünde, bizim arap çalgıcılarla bir şeyler konuşuyor.

— Bir şeyler mi konuşuyor? Ne münasebet? Nasıl girmiş oraya?

— Kapıdan girmiş olacak.

— Zırvalama be! Tabii kapıdan girecek, duvardan aşamaz ya.

— Nasıl girmiş dediniz de.

— Neyse, bırak şimdi onu. Ne konuşuyor acaba?

— Anlayamadım. Yalnız, müessesenin detektifi sıfatiyle, gelip haber vermeyi münasip gördüm.

— Aferin, gel gidelim, anlıyalım meseleyi.

Abdullah bey önde, Sadettin arkada, çıktılar.

Tam o sırada, patronun odasına bitişik, aralık gibi bir yer olan kendi çalışma odasında, daktilo Melâhat, yazı makinesinin başında durmuş, küçük masanın üstündeki darmadağın kâğıtlara göz gezdiriyor, başını sallıyor, yüzünde şaşkın ifadeler peyda oluyordu. Bu kâğıtlar, yazı makinesine sokulup çıkarılmış, üzerleri ne tecrübe mahiyetinde bir kaç satır yazıldıktan sonra atılmış kâğıtlardı. Acemi bir elden çıktığı, yanlış basılan harflerden belli, bu zayılar şu türlü şeylerdi:

«Bayan, şayet şikâyet edecek olursanız...

«Bayan, en ufak bir müracaat ta bulunduğunuz takdirde...

«Bayan, menfaatiniz iktizası olarak size haber vereyim ki...

Daktilo Melâhat, bu gâğıtlara uzun uzun baktı, hiç bir şey anlamadı. Sonra omuz silkti, oturdu, yarıda kalmış bir romana devam etti.

— III —

Abdullah beyle Sadettin (Zenci köyü) ne doğru yürüyorlardı. Otel müdürü Rafael'in icadı olan bu zenci köyü, Macit paşa yalısının umumî bir park kadar geniş bahçesinin tâ nihayetinde idi. Turistik palasın bir cazbandı vardı. Müdür Rafael, artist simsarlığı yaptığı devirlerde, turneye çıkıp bir aralık tâ İstanbula uğrayan, hepsi zencilerden mürekkep bir cazband takımının bir kaç müesseseye tanıştırmış, bu sayede bir hayli geçinmişti. Sonra piyasada iş kalmamış, zencilerde de paralar suyunu çekmişti. Yol parası uydurup memleketlerine gidemiyorlardı. Tam o sırada da Abdullah beyefendi bu turistik palası açmak üzere idi. Rafael, elleri böğürlerinde, İstanbul sokaklarında kalakalan biçare zencileri, boğaz tokluğuna denilecek kadar az bir para ile, hemen Turistik palasa sokuşturuvermişti. İşte, Necip bey yalısının bahçesindeki zenci köyü, Rafaelin ilhamı ve Abdullah beyin tasvibi ile, bu on iki kişilik cazband kafilesi için kurulmuş, bir acayip nesne idi.

Gerçi, Turistik palasın bahçesinde, Afrikadaki yerli kulübeleri gibi, üstleri saman örtülü sivri damlı zenci evleri, gelen yabancı misafirler için orijinal bir eğlence teşkil ediyordu. Fakat, cazbantçı zencilerin, sözde memleket hasreti çekmemeleri düşünülerek yapılmış olan bu zenci köyü, zavallı adamların hiç de hoşlarına giden bir icat değildi. Bu samandan damlı on iki kulübenin manzarası; bahçenin o köşesini bir Afrika köyüne daha ziyade benzetmek için Abdullah beyin, otel holünden kaldırtıp köy meydanına diktirdiği cılız palmiye, hiç de Afrika yabanisi olmayan bu adamların sinirine dokunuyordu. Zenciler Palasta kendilerine ayrı ayrı odalar istemişler, İstanbula gelmeden evvel saman örtülü kulübelerde yaşamadıklarını, Abdullah beye güç belâ anlatabilmişlerdi. Hiç birisi kulübede, yatmıyordu. Yalnız, gündüzleri, işleri olmadığı zaman, patronun gönlünü hoş etmek için zenci köyünde toplanıyorlardı. Bir de, kadını bol turist geldiği zaman, zenci höyüne rağbet oluyordu.

Abdullah beyle Sadettin zenci köyüne vardıkları zaman, uzaktan, muhtar Nail efendi ile tercüman Yasefi gördüler. Kulübelerden birinin önünde oturuyorlar, cazbandcı zencilerden biriyle harıl harıl bir şeyler konuşuyorlardı. Daha doğrusu, muhtar konuşuyor, Yasef tercüme ediyor, zenci de, başını esefli esefli sallıyarak dinliyordu. Sanki, Nril efendi zenciden bir şey rica ediyor, o da, bu ricayı yerine getiremiyeceğine teessüf ettiğini söylüyordu.

Yaklaştılar. Ayak seslerini duyunca, muhtar Nail efendi başını çevirdi, baktı. Abdullah beyi görünce, zenciyi orada bıraktı, Onun yanına geldi.

— Ne haber, Nail efendi? Bir şey mi arzu ettiniz?

Abdullah bey, bu suali, gülümsiyerek sormuştu. Fakat muhtarın yüzü asıktı.

— Arzu etmezdim ama, oldu bir kere, dedi.

— Ne oldu bir kere?

(Devamı var)

000318

Güzellik Banyonuzu....

Yeni PURO

GÜZELLİK SABUNU İLE YAPINIZ!

En lüks Amerikan sabunlarının ayarında olan YENİ PURO TUVALET SABUNU

- yepyeni bir formülle imal edilmiştir.
- cildinizin derinliklerine kadar nüfuz ederek yabancı maddeleri temizler.
- teninizi kadife gibi yumuşak, çiçek gibi taze yapar.
- en kısa zamanda Cazibe, Gençlik ve Güzelliginizi arttırmayı garanti eder.

BOL KÖPÜKLÜ - NEFİS KOKULU

PURO

Tuvalet Sabunu 100 de 100 saftır

106

24 EV
İŞ BANKASI
bir MİLYON lira

1953 de birinci ikramiye çekilişine katılmak için yılbaşına kadar bir tasarruf hesabı açtırınız.

Gişelerimizden tafsilât isteyiniz! — TÜRKİYE İŞ BANKASI

ÖKSÜZ KALAN YAVRUNUN EN GÜVENİLİR VARLIĞI

Bu günkü

HAYAT SİGORTASIDIR

TURAL

Öksürüğü keser

Bizim Şairler

ANTOLOJISI

Neşreden : Feyzi Halıcı

Genç neslin en değerli şairleri, en güzel şiirleriyle bu kitapta,..

ANADOLU

Anonim Türk Sigorta Şirketi

SERMAYESİ: 1.500.000, — Türk Lirası

YANGIN

KARA ve DENİZ NAKLİYATI

KAZA

HAYAT

sigortalarını en müsait şartlarla yapmak için sayın müşterilerinin emrine âmadedir.

Yurdun her tarafındaki İş ve Ziraat Bankaları Türkiyenin bu en eski ve en büyük Sigorta Şirketinin acenteleridir.

Telefonlar:	Santral	44653/2/1 ve 44659
	Müdür	44039
	Fen Müşaviri ve Ankara Şubesi	10109
	İkinci Müdür	43954
	Galata Bürosu	43949
	İzmir Bürosu	5915

Telgraf adresi:

İmtiyaz—İstanbul

000319

Akbaba

TAŞDEVRİNDE YILBAŞI:

Erkek — Bu yılbaşı tebrikleri ile ne yapacaksın?

Kadın — Senin yuvanı yapacağım!...

000320